

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski dnevni

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Drevored 24 - Ilo 1
85723

OSREDNJA KNJIZNICA
S.VILHARJA
TRGO REVOLUCIJE 1 P.P.132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Politična plačana v gotovini
Abt. postale 1. gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 98 (12.423)

Trst, sobota, 26. aprila

Na seji varnostnega sveta OZN o napadu na Libijo

SFRJ in neuvrščene države pozivale VS k večji odločnosti

NEW YORK — Neuvrščene države so odločno proti politiki nasilja v mednarodnih odnosih, proti akcijam, s katerimi so kršena načela neodvisnosti, suverenosti in nedotakljivosti katerekoli države, proti politiki grožnje s silo in uporabe te sile, ne glede na to, katere država to izvaja. Neuvrščene države so se soglasno postavile v obrambno neodvisnosti, suverenosti in celovitosti Libije, ker so vedno branile ta načela v mednarodnih odnosih. Le na teh načelih lahko temeljita mir in stabilnost v svetu, je v varnostnem svetu OZN izjavil zvezni sekretar za zunanje zadeve SF RJ Raif Dizdarević.

Ko je dejal, da je stališče Jugosla-
vije do nedavnega ameriškega napa-
da na Libijo znano, je Dizdarević
pojasnil, zakaj je ministrski sestanek
koordinacijskega biroja neuvrščenih
v New Delhiju pozval varnostni svet,
naj sprejme takojšnje ukrepe za ob-
sodbo omenjenega agresivnega de-
janja in preprečevanje ponovitve tak-
šnih dejanj.

»To smo storili globoko prepričani,
da smo se soočili z daljnosežnimi ne-
varnostmi in da je to trenutek, v ka-
terem mora varnostni svet izpolniti

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Atentati proti ZDA in Arabiji v Lyonu, Jemenu in na Dunaju

PARIZ, DUNAJ, NEW YORK — Včeraj zjutraj so v Lyonu ubili ge-
neralnega direktorja ameriške družbe »Black and Decker« v Franciji Kennetha
Marstona. Neznane s pokritim obrazom je streljal na 43-letnega direktorja
ameriške družbe, ko se je ta odpravljal, kot vsako jutro, na delo. Marston
je bil angleške narodnosti in je živel v Franciji le pičli dve leti. Šele v
popoldanskih urah si je neka še nepoznana »Arabska skupnica« prevzela od-
govornost umora direktorja Black and Deckerja. Moški, ki je govoril z
markantnim arabskim naglasom je telefoniral neki tiskovni agenciji v Lyonu
in se predstavil kot »Arabska skupnica, ki je z umorom direktorja Black
and Deckerja izvedla represalijo proti Ameriki«. Nekoliko bolj podrobno je
ta organizacija obrazložila svojo teroristično strategijo, ko je isti glas dru-
gič telefoniral agenciji. Tokrat je moški dodal, da »bodo uničili vse ame-
riške in angleške kapitalistične interese po svetu«.

Nihče pa si ni zaenkrat še prevzel odgovornosti napada na ameriškega
državljana v Severnem Jemenu. Tarča domnevnega terorističnega atentata
je bil v tem primeru 41-letni ameriški diplomat Arthur L. Pollick, v službi
pri ameriški ambasadi v Sani, na katerega so včeraj neznanci streljali iz
drvečega avtomobila. Pollick je bil sicer v atentatu ranjen, vendar ne hudo,
kot je sinoči sporočil glasnik iz Washingtona.

Včerajšnji dan terorističnih izbruhov je beležil tudi napad na dunajski
sedež letalske družbe Saudske Arabije »Saudia«, kjer je v popoldanskih urah
eksplozirala bomba, ki so jo neznanci potaknili vhodnim vratom uradov
družbe. Ko je prišlo do eksplozije so bili vsi trije uradniki letalske družbe
Saudske Arabije v pritičnih prostorih stolpnice.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na slavnostni seji SZD

Naš Vladimir prejel priznanje

LJUBLJANA — Na včerajšnji slav-
nostni seji republiške konference SZ
DL Slovenije ob obletnici ustanovitve
Osvobodilne fronte slovenskega na-
roda so v veliki dvorani skupščine
SRS podelili letošnja priznanja OF.
Prejelo jih je dvajset posameznikov
in sicer:

ANDREJ BRVAR - za uspešno delo
v Zvezi socialistične mladine Slove-
nije, LEOPOLD CAHARIJA - pred-
vojni komunist in španski borec, ER-
NEST EORY, za uspešno in priza-
devno družbenopolitično delo in za
prispevek pri utrjevanju položaja
madžarske narodnosti v Sloveniji,
MIRKO FAJDIGA za prispevek med
NOB in na področju pedagoške, ra-
ziskovalne in publicistične dejavnosti,
DUŠAN GORKIČ za dolgoletno druž-
benopolitično delo, MILKA HARTMAN
za prispevek k ohranjanju in razvi-
janju slovenske umetniške besede
med Slovenci na Koroškem, BORIS
HROBAT, za dolgoletno aktivistično
delo predvsem na področju razvoja
krajevne samouprave v občini Seža-
na, ALBERT JAKOPIČ - KAJTIMIR
za revolucionarni prispevek med NOB
in k poveljni graditvi, MIRKO JER-
MAN za predano delo med NOB in za
prispevek na področju prenašanja iz-
ročil NOB na mlade, FANIKA JUGO-
VIČ, za predano aktivistično delo v

času NOB in pri poveljni preobrazbi
kmetijstva, BRANKA JURCA, za dol-
goletno uspešno družbeno delo, zlasti
na področju dela z mladimi, VLADI-
MIR KENDA, za delo med NOB in
za prispevek k ohranjanju slovenske
narodne skupnosti na Tržaškem, JO-
ŽE KODELIČ, za prispevek med NOB
in za predano poveljno aktivistično
delo, FRANC KOTNIK, za delo med
NOB in za uspešno družbenopolitično
delovanje, JANEZ MRDAVIČ, za

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vlada bo najbrž izbrala kompromis

Dvomi v Italiji o izgonu Gadafijevih diplomatov

SANDOR TENCE

RIM — Ali bo Italija, podobno kot
nekateri članice Evropske gospodar-
ske skupnosti, v kratkem izgnala iz
države določeno skupino libijskih di-
plomatov ali pa bo previdno počaka-
la, da se vojni vetrovi v Sredozem-
lju nekoliko umirijo? Obrambni mi-
nister Spadolini in vsi, ki v teh dneh
skoraj brezkompromisno podpirajo
Reagana, pravijo, da je izgon Gada-
fijevih diplomatov nujno potreben
in zato pozivajo Andreottija, naj
čimprej ukrepa v to smer. Zunanji
minister pa se je spričo tega prit-
iska znašel med klavdom in nako-
valom, saj po eni strani ne more
dati vtisa popustljivosti do medna-
rodnega terorizma, po drugi pa ne
more s takim sklepom prejudicirati
pogajalske politike, ki jo prav on
že dolgo let zagovarja. Vlada bo za-
to po vsej verjetnosti izbrala kom-
promis. Iz države ne bo izgnala no-
benega libijskega diplomata, pač pa

bo predstavnikom Tripolisa začasno
prepovedala, da zapustijo rimsko ali
milansko pokrajino.

Včeraj se je vsekakor vrnil v Rim
minister Scalfaro, ki se je udeležil
zasedanja notranjih ministrov EGS,
na katerem je tekla beseda o ukre-
pih proti Libiji in proti vsem dr-
žavam, ki naj bi podpirale prevrat-
ništvo. Scalfaro bo predložil svoje
predloge, vlada pa bo nato ukrepala.
Morebitni izgon nekaterih libijskih
diplomatov pa bo v tem trenutku
izzvenel ne kot policijski, ampak kot
politični ukrep, ki ima za cilj po-
miriti »jeznenega« ameriškega zavez-
nika. Italija očitno ne more praznih
rok v Tokio in ne more tvegati, da
bi ji kdo tam očital prelahke roke
do Libije. Ne smemo si delati utvar,
da bomo premagali terorizem z iz-
gonom nekaterih libijskih, sirskih ali
iranskih diplomatov, treba je izkore-
niniti vzroke nasilja in kvečjemu o-
streje nadzorovati bivanje tujcev, je

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Močni sumi na baskovsko organizacijo ETA

V Madridu eksplodiral avto-bomba Mrtvih pet agentov civilne straže

MADRID — Pet policijskih agentov je izgubilo živ-
ljenje in drugi štirje so bili hudo ranjeni v bombnem
atentatu, ki je včeraj zjutraj popolnoma uničil vojaški
land rover v madridski mestni četrti Salamanka, v
neposredni bližini sedeža italijanske in ameriške amba-
sade. Do atentata je prišlo ob 7.20, ko je land rover
(s katerim so se agenti, ki so stražili pred italijansko
ambasado, vračali v vojašnico) zapeljal mimo avtomo-
bila, parkiranega na vogalu med Ul. Juan Bravo in
Drevoredom Principe de Vergana. V parkiranem avto-
mobilu je bilo več kot 20 kg plastika. Mogočna bomba,
ki so jo sprožili na razdaljo, je eksplodirala natanko v
trenutku, ko je bil land rover z devetimi agenti »guardie
civil« najbližje smrtonosnemu avtomobilu. Trije agenti
civilne straže so bili na mestu mrtvi (truplo enega iz-
med njih vidimo na sliki poleg raztrženega land ro-
verja). Ranjence, med katerimi je bilo tudi nekaj
mimoidočih, pa so nemudoma prepeljali v bolnišnico,
kjer sta podlegla poškodbam še druga dva agenta.

Španska policija domneva, da je atentat izvedla
ena izmed madridskih kolon baskovske teroristične or-
ganizacije ETA, ki se je že večkrat poslužila podobne
teroristične tehnike — avta napolnjenega z razstrelivom
— v njenih napadih na predstavnike španske vojske.
Zaenkrat pa si ni še nihče prevzel odgovornosti za
atentat.

Preverjanje petih strank vladne večine pogojuje bližina demokrščanskega kongresa

RIM — Ponedeljkovo preverjanje se bo zaključilo s
političnim dokumentom, ki bo obsegal vse teme soočanja,
v prvi vrsti institucionalne reforme. Kaže, da so o tej
temi tajniki petih vladnih strank soglasni, zlasti glede
odprave tajnega glasovanja pri zakonih o izdatkih. Manj
je soglasja o drugih še odprtih vprašanjih, kot glede

RAI-TV (srečanje na vrhu pa ne bo razpravljalo o
zunanjih politiki). »Ne bomo sprejeli, pravi glasilo PRI
po navdihu Spadolinija, nejasnosti ali slepomišljenj: kar
je lahko storiti hitro je treba storiti hitro, kar takoj
pa takoj«.

In kar je treba po Spadoliniju storiti takoj je zakon
o radiotelevizijskem sistemu, zlasti kar zadeva oglaše-
vanje. Tudi zato, pravi PRI, da se zaščiti tisk, je treba
nujno sprejeti zakon, ki naj harmonizira izkoriščanje
oglasov med državno in zasebno televizijo in drugimi
sredstvi obveščanja. O tem argumentu so se pa med
vladnimi strankami večkrat prikazali konflikti interesov.

Videti pa je, da se tokrat petim tajnikom mudi priti
do konca, spričo približanja demokrščanskega kongresa.
Notranji boj v največji stranki bi lahko negativno vpl-
val na potek preverjanja, to pa vplivalo na kongres, kot
je včeraj naglasil De Mitov namestnik Bodrato, ki se
boji, da bi preverjanje vsililo izbiro kongresu KD. Glede
kongresov je treba zabeležiti polemiko, ki je sledila
komunističnemu. Cossutta, ki so ga izključili iz vsedr-
žavne vodstva, ne sprejema odločitve.

G. R.

Sodelovanje A-J bo zajelo tudi znanost in tehnologijo

DUBROVNIK — Delovna skupnost
Alpe - Jadran se krepi. Predsedniki
deželnih vlad Koroške, Lombardije,
Tridentinskega - Gornjega Poadižja in
Veneta, predsednik izvršnega sveta
skupščine Slovenije šinigoj in deželni
funkcionarji Furlanije - Julijske kra-
jine, Štajerske, Bavarske, Zgornje
Avstrije in Salzburga so se na vče-
rajšnji seji v Dubrovniku domenili za
čim tesnejše sodelovanje tudi na znan-
stveno-tehnološkem področju. Konkret-
ne oblike tega sodelovanja bodo osno-
vali jeseni. Predstavniki enajstih čla-
nic skupnosti A - J so se na posvetu,
ki mu je načeloval predsednik izvrš-
nega sveta hrvaškega sabora Marko-
vić tudi v svojstvu predsedujočega tej
skupnosti, izrekli za ustanovitev ko-
ordinacijskega organizma, ki bi na-
črte posameznih regij in dežel pripo-
ročal političnim dejavnikom.

Govor je bil še o finančnem sode-
lovanju in ustanovitvi mešane finanč-
ne banke ter banke podatkov, o tu-
rizmu in kulturi kot zaenkrat najbolj
dragocenih področjih sodelovanja in
izmenjav ter o zaščiti okolja in le-
talskem prometu kot dodatnima mož-
nostima sodelovanja (družba JAT je
predlagala enotno organiziranje skup-
nih prevozov z majhnimi letali). Po-
glede tega so na seji priporočili nastop
članice A - J na pregledu folklorne in
sejmu cvetja v Zagrebu, na dnevih
kulture na Brionih in na drugih ml-
adinskih igrah junija v Pulju ter na-
javili prikaz o luških zmogljivostih
Benetk, Trsta, Kopra in Reke v Bu-
dimpešti in na Dunaju. Dotaknili so
se tudi sindikalnih in manjšin-
skih problemov, nazadnje pa ZDA in
SZ pozvali, naj delata za mir na
svetu.

Vrednost dinarja spet padla

TRST — Po obdobju relativne stabilnosti je
vrednost dinarja začela v prejšnjih dneh ponovno
drseti navzdol. Jugoslovanske banke so ga v to-
rek kotirale po 4,49 lire za dinar, v sredo po 4,43,
v četrtek po 4,40, včeraj pa je znašala njegova ce-
na 4,36 lire. Najbolj se teh kotacij veselijo itali-
janski avtomobilisti, saj stane sedaj v Jugoslaviji
liter bencina super le 700 lir proti 1.280 v Italiji.

NADALJEVANJE S 1. STRANI

NADALJEVANJE S 1. STRANI

NADALJEVANJE S 1. STRANI

studio gigi salvador*

Pogovor z Vladimirom Kendo

»Edina možna pot je bil odločen boj proti fašističnemu zatiranju«

Naš bivši večletni tovariš Vladimir Kenda je včeraj prejel v veliki dvorani skupščine SRS letošnje priznanje Osvobodilne fronte, ki mu ga je podelilo predsedstvo republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije ob 45. obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda za njegovo dolgoletno antifašistično delovanje.

Vladimira Kendo poznamo že toliko let. Poznamo tudi njegovo življenje, prepleteno s trpljenjem v italijanskih ječah, z bojem, ki ga je začel še kot 20-letni fant proti fašističnemu režimu, z njegovim bojem v partizanskih enotah in z njegovim angažiranim povojnim delovanjem v naprednih političnih strankah, organizacijah, predvsem pa v Vsedržavnem združenju partizanov Italije.

Takole nam je na kratko povedal in orisal svoje bogate življenjske izkušnje živel je v Idriji, bilo mu je takrat okrog 20 let, ko je že bil vključen v vrste mladine, ki se je odločno zoperstavila fašizmu. Tam so ga leta 1934 aretirali in ga obsodili aktivnosti proti italijanskemu narodu. Obsodili so ga tudi poskusa umora nekega policijskega funkcionarja, zaradi česar ga je posebno sodišče za državno varnost leta 1936 obsodilo na 18 let zapor, ki ga je začel prestajati v ječi v Castelfranco v Emiliji. Tu se je uporni Vladimir takoj povezal z italijanskimi komunisti, ki so bili tam zaprti, leta 42 pa tudi s slovenskimi antifašisti, ki so jih pripeljali tja iz raznih krajev Slovenije.

Tam sem prvič spoznal vsebino boja slovenskega naroda, vsebino OF, se med drugim bežno srečal z posojnim Miho Marinkom in kot Slovencev začel s slovenskimi jetniki tesno sodelovati, saj sem občutil, da je vsebina OF kot njeni ideali tesno povezana tudi z mojo pripadnostjo slovenskemu narodu. To je bil trd zapor, večkrat sem okusil samico, a nisem nikoli klomil. Devet let zapora sem tako napravil, ko so

me 16. decembra 1943, torej že po kapitulaciji fašistične Italije izpustili.

Od tu dalje se začena pot našega tokratnega odlikovanca Kende v partizane. Najprej se je zglasil v Ronkah, od tam so ga partizani spremili preko Doberdoba do tržaškega bataljona, ki je imel svojo postojanko v bližini Opatjega sela. Takrat je bil komisar tega bataljona, se spominja Kenda, Mario Abram. Tam je Kenda nekaj časa ostal, dal skozi številne boje proti nemškim enotam, tako na Krasu, v Vipavski dolini, nad Šempasom, v Trnovskem gozdu; in ko je bila 5. aprila 1944 ustanovljena tržaška brigada, ki je takrat operativno spadala pod 9. korpus se je Kenda povezal v to enoto, ki je tedaj politično bila povezana tudi s komando partizanskih enot za severno Italijo. Tistega dne, ko je bila ustanovljena brigada je Kenda postal pomočnik političnega komisarja in ohranil to funkcijo še v naprej. 3. septembra istega leta je šel skupno z drugimi tovariši v Črnomelj, kjer je bil imenovan za starejšo italijanskega podoficirskega tečaja pri VII. korpusu, kjer je opravil dva tečaja, ki sta se zaključila januarja 1945. Od tu je bil potem poslan v brigado Fontanot, ki je tedaj štela 700 borcev. 9. aprila je ponovno šel v Črnomelj, kjer se je pravzaprav začelo njegovo novinarsko delo pri radiu OF, kjer je pripravil več oddaj v italijanski, ki so bile namenjene italijanskim borcem.

»Dočakal sem svobodo v Gorskem Kotarju in sicer v malem kraju Ravna Gora. Istega dne okrog pol dne smo bili že v Ajdovščini, kjer je bila dan prej sestavljena slovenska vlada, prav tako istega dne pa sem bil že na Trgu Oberdan v Trstu.«

Tu je naš Kenda začel z resničnim novinarskim delom, najprej na tržaški radijski postaji, potem pri časopisu Il Lavoratore, pa pri Agitprop v domu pristaniških delavcev,

dve leti je delal kot novinar pri časopisu La nostra lotta, nato pri časopisu La voce di Trieste, pri časopisu Il progresso, od 54. leta dalje je bil novinar pri Il Corriere di Trieste, od 60. leta dalje do svoje upokojitve pa je bil novinar pri Primorskem dnevniku. Sedaj je že 10 let v pokoju, vendar rad sodeluje in piše v dnevnik, če ga le pokličejo ali zaprosijo.

Kaj bi rekel svojemu vnuku danes, ko premeš to visoko odličje?

»Rekel bi mu, da mi je bilo komaj tri leta ko sem že vedel, da se bom moral kot Slovenec boriti, da nisem enak Italijanom in da so mi pravice odvzete. Fašizem nas je tlačil, razbil našo družino, ki se je morala izseliti v Jugoslavijo — za nas ni bilo kruha. To zatiranje sem globoko občutil in sem sklenil, da se proti fašizmu odločno borim. Tako sem bil pripravljen na zapor, na muke v zaporu in tako se tudi takoj vključil v osvobodilno gibanje čim sem stopil iz zapor. V zaporu in boju sem kot človek in tudi politično dozoreval. Vedel sem, kaj pomeni osvobodilna borba, vedel sem, da se lahko kot narod rešimo, če se bomo skupno uprli okupatorju in sovražniku. Zavzel sem se za vse življenje na te ideale in jim ostal do danes zvest. Tudi danes čutim in vem, da smo imeli prav, da smo se takrat odločali tako kot smo se in da za nas ni bilo druge izbire.«

To seveda ni prvo priznanje, ki ga naš Vladimir Kenda prejema. Prejel je pred tem še druga odličja in priznanja. Vendar pa je bil vidno ganjen ko smo ga vprašali kakšni so njegovi občutki, ko tokrat prejema tudi to priznanje.

»Čutim se počaščenega, ker ga dobim v imenu Osvobodilne fronte, ki je v tistih težkih časih združevala slovenski narod v boju za njegovo osvoboditev, za mir in svobodo v svetu. V tem duhu tudi sprejemam to odlikovanje prepričan, da bom po tej poti nadaljeval, dokler mi bo zdravje to dopuščalo.«

NEVA LUKEŠ

Zanimiva predstavitev Cuffolovega »Mojega dnevnika« iz vojnih časov

ŠPETER SLOVENOV — V sejni dvorani špetske občine so v četrtek, na predvečer praznika osvoboditve, predstavili »Moj dnevnik« Antonia Cuffola, ki ga je izdala Zadruška Dom. Dnevnik nosi podnaslov, ki na svoj način opredeljuje knjigo in sicer: »Kako sem doživljal drugo svetovno vojno za ognjiščem v Lazah«.

Dnevnik, ki govori predvsem o zapletenih, težkih in tudi krvavih časih, ki so bili v Benečiji še toliko bolj zapleteni, so predstavili nekdanji komisar partizanske brigade Garibaldi posl. Mario Lizzero, eden izmed ustanoviteljev bataljonov Osoppo in nosilec zlate kolažne vojaške zasluge msgr. Aldo Moretti ter predsednik Gorskke skupnosti Nadiških dolin in Cuffolov učenec Giuseppe Chiabudini. Številne prisotne, med katerimi so bili tudi nekateri župani beneških občin, je pozdravil predsednik Zadruga Dom g. Božo Zuanella.

Zuanella je najprej spregovoril o zadrugi in njenem založniškem delu, nato pa je poudaril, da pomeni tudi izdaja Cuffolovega Dnevnika prispevek v boju Beneških Slovencev za dosego pravi, ki jim pripadajo.

Posl. Mario Lizzero je v uvodu povedal, da je del dnevnika, ki ga je Cuffolo napisal v slovenski najbolj oseben in tudi prepričljiv, iz tega dela, kot seveda tudi iz celotne knjige, pa izstopata Cuffolova osebnost in njegova globoka ljubezen do svojega ljudstva. Lizzero je to poudaril, da se je Cuffolo jasno zavedal, da imajo slovenski ljudje v Benečiji pravico do materine besede, do svoje kulture in tradicij. Prav iz te zavesti je rasel

odločen Cuffolov antifašizem. Duhovnik iz Laz se sicer aktivno ni vključil v osvobodilno borbo, bil pa je na njeni strani in bil je kritičen tudi do visoke cerkvene hiernije, ki je bila preveč popustljiva do fašističnih oblast. Nato je Lizzero spregovoril o težkih razmerah, ki so bile v obmejnih področjih, o partizanskem boju ter o povojnem obdobju, ki je bilo do Slovencev v Benečiji dokaj kruto. Ožigosal je tudi tiste, ki še danes nasprotujejo, da se dajo Slovincem pravice in to povsod, kjer živijo.

Msgr. Aldo Moretti je v svojem posegu, ki ga je obogatil s številnimi citati iz Cuffolovega dnevnika, najprej poudaril, da si je župnik iz Laz globoko želel, da bi bil s svojim ljudstvom svoboden Slovenec v svobodni in antifašistični Italiji. Msgr. Moretti je nato spregovoril o Osoppovcih in dejal, da je ponosen na prve bataljone, ki so se borili proti nacifašistom. Nato pa je spregovoril o tem, kako so se pozneje pod imenom Osoppo zakrivali najrazličnejši izdajalci in trikolonisti, ki niso imeli z antifašističnim bojem nič skupnega, nasprotno.

Biuseppe Chiabudini je najprej spregovoril o svojih srečanjih s Cuffolom, o njegovi osebnosti in nato poudaril, da lahko Dnevnik beremo z različnih zornih kotov in z različnimi motivacijami. Beremo ga lahko kot literarno delo, kot knjigo spominov, kot prizadeto pričevanje človeka, ki je doživljal izjemni težke čase. Chiabudini je nazadnje dejal, da je to knjiga, ki bi jo morali vsi brati, predvsem mladi, saj bi se lahko veliko naučili in bi tako odpadli nekateri nesporazumi.

ta Bernarda, nekega dne stopiti pred hišna vrata in pogledati tablico s hišno številko, da bi vedela, kje stanuje. Kmalu po tistem mi je zaupala, da tistih nekaj prihrankov, ki jih ima, ne spravlja več v predalnik, kjer bi jih lahko našel najbolj navaden tat, marveč poišče zanje vsak dan drugo skrinjico. »Pa se potlej spomniš, kam si jih dala?« sem vprašala. Nato je odgovorila, da si tisto mesto zapiše na listek in ga pusti na mizi, da se ne bi izgubil...

Takrat jih je imela pet čez osemdeset, že je lezla v šestinosemdeseto leto, in se je začela pogovarjati o smrti kot o neodločljivem potovanju, ki je pred njo. Iz predalnika je izvela hranilno knjižico, v kateri je imela naložen denar za pogreb. »Da ne boste iskali.« Potlej je šla s pogledom po opremi svojega bivališča: »Kam boste vrgli te štrafaniče?« Pa se je spomnila Malke s Krasa in je rekla, naj ne skrbimo, Malka bo vse pobrala, kakor smrt. Pogledala me je preko mize: »Zdaj si vzemi, ka ti je všeč,« je rekla. Prišlo je tako nenadejano, da nisem vedela, kaj bi... Kot na ukaz sem se ozrla naokoli, in obotavlja se segla po majhnem ogledalu z rezljanim ročajem in gobelinom na zadnji strani, ki je ležalo na predalniku. V trenutku, ko sem ga podržala v roki, me je prevzelo, kot da sem s tem privolila v tetino smrt. Ozrla sem se va-

Slikar Boris Zulian razstavlja v kočevskem Likovnem salonu

KOČEVJE — Od včeraj razstavlja v Likovnem salonu v Kočevju za-mejski umetnik Boris Zulian. Razstava sovпада s Krajevnim praznikom in je posvečena OF ter prazniku dela.

Boris Zulian je doma iz Ricmanj pri Trstu, slikarstvu pa se je posvetil po končanem liceju. Ukvarja se tudi z restavriranjem slik in starih fresk, poleg tega pa poučuje likovno vzgojo na slovenskih srednjih šolah. Kot likovnik že vrsto let sodeluje v tržaškem kulturnem življenju. Imel je že številne samostojne razstave, v Kočevju pa se je prvič predstavil leta 1975, prav tako v Likovnem salonu.

□ TRST — Gledališče Teatro stabile bo zaključilo svojo letošnjo sezono tako, da bo izven programa ponovilo letošnjo najuspešnejšo predstavo. Gre za GrobJane Carla GoldoniJa v režiji Francesca Macedonia. Predstava bo 29. t.m. ob 20.30 in sicer brez vstopnic.

Vodstvo gledališča proučuje izid ankete, ki naj pove, za katero delo so se gledalci najbolj ogreli. Mimo uradnih izidov ankete pa kaže, da je prav Goldoni visoko pri vrhu.

PRIŠLA JE POMLAD

PREBUDITE SE!

(IN PRIDITE POGLEDAT NAŠE CENE)

ŠTEDILNIKI	po 169.000 lir
HLADILNIKI	po 176.000 lir
PRALNI STROJI SUPERAVTOMATIC	po 335.000 lir
POMIVALNI STROJI	po 480.000 lir
ZMRZOVALNIKI	po 278.000 lir
TELEVIZORJI BARVNI Z DALJINSKIM UPRAV.	po 545.000 lir
VIDEOREGISTRATORJI VHS Z DALJINSKIM UPRAV.	po 987.000 lir
VIDEOREGISTRATOR S TELEKAMERO PRENOSNI, VHS, Z AKUMULATORJEM IN POLNILCEM	po 1.347.000 lir
RADIOREGISTRATOR STEREO, DVOJNA KASETA, DVOJNA HITROST	po 219.000 lir
WALKMAN S SLUŠALKAMA (japonske znamke)	po 28.000 lir
COMPACT DISC NAJNOVEJŠA GENERACIJA	po 499.000 lir
HI-FI APARATURA 2x30 WAT AMPLIFICATOR, GRAMOFON, SINTONIZATOR, DVOJNA KASETA, TIMER, DVA ZVOČNIKA, RACK PODSTAVEK	po 599.000 lir
AVTORADIO Z ANTENO IN ZVOČNIKOMA (brez montaže)	po 50.000 lir

nuovi magazzini gerbini

nove telefonske številke 731276 - 732261
Ul. Rossetti 6 - Ul. Giotto 8

Marija Vojskovič

Mi smo od tam...

32.

Take bi jih pravil še naprej, ma sem ga neko u-stavila. »Eee, šjor Fortunato, tisto so bili scherzi,« sem rekla. »In kaj je bilo potlej?« je vprašal oče. »In kaj rekaš, da bi bilo?« je zapicila vanj pogled teta Bernarda. »Dala sem mu bičerin marsale in je šel.«

Našemu očetu kot bi zaprlo sapo. Ni mogel precej do besede. »Ubogi šjor Fortunato ni imel sreče,« je izustil naposled, in ošvrknil teto Bernardo z jeznim pogledom. Ves namrgoden je nekaj hipov čemel pred-se. Naenkrat pa mu je nekaj preletelo obraz in mu zaigralo v očeh. »Za preganjat strahove bi bil mogo-če še dober. A, kaj praviš?« je rekel. »Ho-ho-ho...« se je bučno zasmejal.

V predzadnjem letu svojega življenja je morala te-

njo, ki me je gledala od druge strani mize. Njena raz-umnost me je zmeraj držala v mejah, ki jih nisem mogla prestopiti. Nikoli ji nisem razkrila neke svoje stiske. Pri tem je ostalo tudi to pot. Ne, v Ljubljano pa ne gre, je rekla. Tu je živila, tu bo umrla.

Nekega večera smo jo iz tržaške prepeljali v se-žansko bolnišnico, in jo čez nekaj dni pokopali na majhnem, prijaznem kraškem pokopališču. Ni predvi-devala, da bomo tako ravnali. To da ko sem sončne-ga dopoldneva sedela na zidcu blizu njenega groba, in je Kras žarel v jesenskih barvah, mi je rekla, da je bilo tako prav. Na smehnila se je, kakor tedaj, ko se je v bolnišnici zbudila iz kome in se živo zazr-la vame s temnimi očmi, ki so bile v trenutku spet ble-steče in iskrive. »Tetka!« sem še utegnila zaklicati, in že jih je spet zaprla.

Iz Trsta so pripeljali velike vence z razkošnimi pal-movinj listi. Tisti venci in majhno pokopališče, ki se je zdelo kot domači vrt s šopi krizantem, nekako niso šli skupaj. Iz cerkvice onkraj ceste so možaki nesli krsto po shojeni potki, in ko je mašnik odmolil, so jo jeli spuščati v jamo. Na pol poti se je zagodila, vsi smo se strahoma zastrmeli tja, potlej je le zdrsni-la navzdol. Zvrstili smo se ob jami in vrgli nanjo ne-kaj prsti.

Politično-upravna paraliza se nadaljuje

KD predlaga novo preverjanje KPI zahteva odstop odborov

Namigovanja na možnost predčasnih volitev v Trstu se v teh dneh nevarno stopnjujejo, čeprav se — razen mislovcev — nihče ne zavzema, vsaj javno ne, za rešitev, ki bi morda ničesar ne rešila. Toda upravnopolitični položaj v mestu je še vedno kaotičen, odnosi med strankami so zaostreni, perspektive hitrega izhoda iz sedanjega stanja pa so kar se da nejasne.

Vodstvo Krščanske demokracije, ki se je sestalo prejšnji večer, je vzelo na znanje ta položaj ter predlagalo sestanek med vsemi partnerji sedanje koalicije, da bi »skupno ocenili politične novice zadnjih tednov« — očitno je tu mišljeno razbitje Liste za Trst — in da bi »preverili izvedljivost sporazumov iz leta 1984«. Ti sporazumi, kot znano, slonijo na tako imenovani štafeti, ki pa je postala — milo rečeno — dokaj problematična, ko pa Lista za Trst, ki naj bi ji pripadalo župansko mesto, ne razpolaga več s predstvom pokrajine, ki naj bi ga prepuščala demokristjanom.

KD ne daje konkretnih predlogov za izhod iz sedanje slepe ulice: omejuje se na poudarjanje važnosti »upravne kontinuitete« in nadaljeva-

nja in krepitve sodelovanja »z laičnimi, socialističnimi in avtonomističnimi silami«, pri tem pa poudarja tudi pomen »homogenosti političnih vodstev v Trstu in na deželi«.

Tudi dvostranska srečanja, ki jih je delegacija Liste imela v tem tednu s koalicijskimi strankami, niso prinesla posebnih novosti, čeprav so se odvijala, kot pravi tiskovni komunikator LpT, »v ozračju velike iskrenosti«, ter je »velik del političnih sil« pokazal »pozitivno voljo«. Danes se bo melonarsko odposlanstvo sestalo še s socialisti, v sredo pa se bo o poteku srečanj izreklo listarsko vodstvo.

Ostaja dejstvo, da se upravno-politična paraliza nadaljuje, in to v trenutku, ko bi Trst potreboval trdno in učinkovito vodstvo, kot je predvčerajšnjim poudarilo socialistično pokrajinsko vodstvo, kot so večkrat ponovili tudi vodstveni organi Komunistične partije. Po mnenju KPI je sedanje stanje »nevzdržno«, ko pa v koalicijah na Občini in Pokrajini prevladuje »zmeda in nespodobnost« ter je razkrajanje očitno. Večinske sile — menijo komunisti — so vpletene v oblastvene igre ter se poslužujejo odlašanja kot metode

upravljanja. Toda izhod iz tega položaja je možen tudi brez predčasnih volitev: občinski in pokrajinski odbor — je recept KPI — morata takoj odstopiti, začeti pa se mora novo soočanje med političnimi silami, katerega cilj mora biti odstranitev Liste iz javnih uprav in sestava novih, rigoroznih in čistih odborov. Ti naj si zastavijo nekatere točno določene cilje, ki bi jih bilo moč uresničiti v teku sedanjega mandata v korist gospodarske, družbene in kulturne rasti Trsta in njegove pokrajine.

Avstrijski minister na obisku v F-JK

Avstrijski minister za javna dela Heinrich Ubleis je te dni na obisku v naši deželi. Glavni namen njegovega obiska je pregled prometnih in transportnih povezav in pristaniških storitev v okviru odnosov med Italijo in Avstrijo.

Včeraj se je Ubleis srečal s predsednikom pokrajine in trgovinske zbornice, danes pa bo obiskal pristaniško ustanovo.

Intervju s predsednikom KZ Alfonzom Guštinom

Kmečka zveza za močno in kvalitetno kmetijstvo

V Prosvetnem domu na Opčinah bo jutri redni občni zbor Kmečke zveze. Pred tem zborovanjem najbolj množično organizacije tržaških kmetov, na katerem bo predsedstvo podalo obracun delovanja in zastavilo smernice za bodoče delovanje, smo se obrnili na predsednika Alfonza Guština in mu zastavili nekaj vprašanj.

Predvsem smo ga vprašali, kako ocenjuje sedanje stanje v tem sektorju in kateri so na splošno predlogi KZ za premostitev sedanje krize, ki je v veliki meri prizadela tudi to gospodarsko panogo.

GUŠTIN: Na žalost moram ugotoviti, da že več let kot organizacija ponavljamo iste zahteve na naših občnih zbore, kar pomeni, da so deželne oblasti gluhe do naših predlogov in nočejo upoštevati prošenj naših kmetov. Vedno smo si želeli, da bi z njimi vzpostavili konkretne odnose: skušali smo jih vzpostaviti s prejšnjim odbornikom Mizzauom, sedaj pa jih skušamo navezati z Antoninijem, da bi se osebno seznanili s stanjem krajevnega kmetijstva; naš napor v to smer pa je bil doslej zaman.

Zavedati se namreč moramo, da je naše kmetijstvo v posebnem specifičnem položaju, ki pač zaradi številnih razlogov onemogoča, da bi lahko bilo konkurenčno. To se opaža v vrtnarstvu, v cvetličarstvu in tudi v vinogradništvu, da ne govorimo o živinoreji, ki bi jo bilo treba upoštevati v največji meri; vendar pa se prav tu opaža največja malomarnost pristojnih od tega problema. Razne politične sile se trudijo za zaščito Krasa, kot Kmečka zveza pa smo prepričani, da ga bomo lahko zaščitili samo s tem, če bomo živinoreji priznali vlogo, ki jo ima, da bo pač kraško okolje ostalo kakršno je. Zaradi tega je treba vložiti mnogo več naporov in tudi finančnih sredstev za razvoj tega sektorja.

Eden glavnih problemov za uveljavitev tukajšnjih kmetov je gotovo njihovo uradno priznanje. Znano je, da v tržaški pokrajini še ni bil uveden poklicni seznam kmetijskih podjetnikov, kar jim gotovo prinaša veliko škodo. Kaj mislite s tem v zvezi?

GUŠTIN: Naša stališča so znana, predvsem pa bi želeli, da bi nam pristojne oblasti odkrito povedale, zakaj je tržaška pokrajina v tem pogledu diskriminirana v primerjavi z drugimi v naši deželi. Želeli bi vedeti, zakaj nas nočejo priznati enakovredne z drugim kmeti v Furlaniji-Juljski krajini. Prepričani smo, da je glavni razlog, da še ni bil uveden poklicni seznam kmetov, prav zaradi tega, ker

jih velika večina pripada slovenski narodni skupnosti in bi pač mi Slovenci imeli v tem pogledu glavno besedo.

Kakšno pa je sodelovanje med Kmečko zvezo in sorodno italijansko organizacijo Coldiretti?

GUŠTIN: Prizadevamo si, da bi to sodelovanje bilo čim boljše in ne samo s Coldiretti, ampak tudi z vsemi strokovnimi organizacijami, ki delujejo na tem področju. Imamo pač enake probleme, zaradi česar moramo tudi z združenimi močmi nastopiti za njihovo rešitev. Na splošno bi lahko rekli, da so ti odnosi dobri, želimo pa si, da bi postali še boljše.

Na jutrišnjem občnem zboru boste postavili zahtevo, da se izdela enotni načrt za razvoj tega važnega gospodarskega sektorja. Zakaj ta zahteva?

GUŠTIN: Ta naša zahteva je sicer že stara; že pred približno petnajstimi leti smo prejeli zagotovila, da bo dežela pripravila področni načrt za kmetijstvo, vendar pa so te obljube ostale le v zraku. Nasprotno pa se dogaja, da se v pomanjkanju načrta, ki bi moral jasno določiti kako je treba izkoristiti ta naš teritorij, razlašča jo najboljši predeli kmetijskih področij; tako je bilo pred nedavnim s Kolonkovcem, sedaj pa se to vprašanje ponovno postavlja v zvezi s predvideno lokacijo sinhrotrona pri Bazovici. Naša želja je, da bi vse javne uprave nudile svoj doprinos in prispevale, da bi se kmetijstvu priznala vloga, ki mu pritiče.

Kakšno pa je sodelovanje med KZ ter drugimi organizacijami in ustanovami ob meji?

GUŠTIN: Z zadovoljstvom ugotavljam, da so obmejni odnosi odlični, še posebno pa so plodni z Zadržno zvezo Slovenije.

Kaj si ob koncu želite od jutrišnjega občnega zbora? Kakšne so vaše želje?

GUŠTIN: Predvsem bi ugotovil, da na žalost še ni prišlo do ustanovitve deželne Kmečke zveze. Ta cilj smo si zastavili že lansko leto, iz objektivnih razlogov pa nam ga ni uspelo doseči; vsekakor potrjujemo, da bomo pri tem vztrajali z namenom, da bi lahko vsi slovenski kmetje enotno nastopali na vseh ravneh, predvsem na deželni, kar bi jim seveda zagotovilo večjo moč. Kmečka zveza si je prav zaradi tega vedno želela, da bi združevala vse kmete: čim več nas je, tem večja je naša moč. Tudi zaradi tega smo si za jutrišnji občni zbor izbrali geslo »Za enoten načrt, za močno kmetijstvo, za gospodarsko in teritorialno uravnovešanje ter za družbeni napredek«.

Razgovor zapisal
ALEKSANDER SIRK

V Boljuncu s kulturnim programom proslavili 85-letnico ustanovitve domačega KD Prešeren

V četrtek je bila v Boljuncu osrednja proslava ob 85-letnici KD France Prešeren. Številnim obiskovalcem je najprej zaigrala Tatjana Stefančič nekaj priredb ljudskih pesmi za klavir Josipa Pavčiča in pa Venturinijevo Znamenje.

»Kultura naj bo tudi danes tisto orožje, s katerim bi morali vsi, še zlasti mladi, spremeniti ozračje konflikta v ozračje sožitja z večinskim narodom...«, to so besede, ki smo jih zasledili v slavnostnem govoru in ki izražajo želje in upanje vseh članov boljunskega društva.

Sledil je nastop folklorne skupine »Stu ledi« s spletom tržaških plesov. Nato pa se nam je predstavil ženski pevski zbor te skupine, ki je zapel venček ljudskih pesmi.

Milan Pahor in Stanko Flego sta spregovorila o razstavi »Poznaš Boljunc?«, ki jo je pripravil Odešek za zgodovino Narodne in študijske knjižnice in ki bo odprta do konca sezone. Razstava je pomembna za širšo skupnost, saj odkriva ljudem še neraziskovano področje, Boljuncanom pa omogoča to raziskovanje ohranitev bogate zgodovinske dediščine.

Kulturni program je zaključila folklorna skupina »Stu ledi« v polni zasedbi z beneško točko: predstavila nam je beneške pesmi in plese in pustove iz Črnege vrha.

Občinstvo je bilo s potekom proslave zelo veselo, še bolj pa so bili na proslavo navdušeni organizatorji in nastopajoči, saj je bil njihov trud dobro poplačan s toplimi aplavzi občin.

Nastop folklorne skupine »Stu ledi«

stva. Obiskovalci so se ob zaključku še ustavili v veži gledališča in si ogledali zelo zanimivo razstavo.

Naj omenim še, da sta za zunanjo podobo prireditve poskrbela Rosana Petaros in Robi Starec.

Ob proslavi so se mi vtisnile v spomin besede iz slavnostnega govora, ki bi jih rada ob koncu še posebej podčrtala: »Truditi se moramo, da bi

v društveni krog privabili čimveč novih moči, čimveč mladine, ki bi s svojo mladostno svežino in s svojim elanom ne le težila k ohranjanju naše zgodovinske in kulturne dediščine, temveč da bi popeljala društvo v korak s časom in v njegovem okviru zadostila želji po lastnem ustvarjanju.«

NADJA ŠVARA

Barkovljanski 50-letniki bodo jutri spet slavili

Jutri bodo imeli barkovljanski petdesetletniki ponovno svoje slavje. To bo že tretje leto zapovrstjo, ko bodo praznovali v domačih društvenih prostorih s kulturnim programom in družabnim srečanjem.

Tokrat bo v Barkovljah slavilo petdeseti rojstni dan kar 15 Barkovljanov in Barkovljank, ki se bodo že v dopoldanskih urah zbrali v društvu, kjer bo že tradicionalna predaja ključev lanskim jubilarov letošnjim slavljencem. Nato se bodo vsi zbrali pred spomenikom padlim na domačem pokopališču, kjer bodo položili venec. Sledila bosta maša v domači cerkvi in nato kosilo v gostilni Furlan na Repentabru.

Popoldne ob 17.30 bo v društvenih prostorih kulturna prireditev, pri kateri bodo sodelovali s petjem otroci domače osnovne šole, dramska skupina KD Tabor z Opčin z »Besedo 85«, sledila pa bo še družabnost

Nerešeno vprašanje, ki se vleče že vrsto let

Kako bo letos z učbeniki za naše šole?

Do konca šolskega leta manjka le še dober pol-druhi mesec. Medtem ko se učenci in dijaki v tem času pripravljajo na zaključna izpraševanja, ki bodo v mnogem odločala o njihovem končnem učnem uspehu, imajo profesorji polne roke dela tudi z izbiro učbenikov za prihodnje šolsko leto. Profesorski zbori posameznih šol bodo že v začetku maja izdali seznam šolskih knjig; dijaki in njihovi starši bodo imeli tako dovolj časa na razpolago za nabavo učbenikov.

V preteklih letih so si dijaki že maja in junija preskrbeli potrebne učbenike, da bi se tako izognili gnečam pri nakupih ob začetku šolskega leta. Majski in junjski nakupi so bili pogosti predvsem pri Upravi za slovenske šolske knjige, ki jih izdaja Deželni šolski urad. Zadnji dve leti smo že večkrat poročali o neveščnostih, s katerimi se je moralo spoprijeti to prodajalno središče, vse kaže pa, da so se težave Uprave pri Sv. Jakobu zadnji čas še potencirale.

Uprava ima svoje prostore na nižji srednji šoli Cankar. V bistvu gre za skladišče učbenikov, ki pa ima v svoji pristojnosti tudi prodajo šolskih knjig. Pred dvema letoma je tržaška občina obvestila takratno ravnateljico šole Cankar prof. Vero Bedendo o neustreznosti prtiličnega prostora; pod težo učbenikov so se namreč začela tla vdirati. Prostor so takrat izpraznili. V njem je ostalo le po nekaj izvodov posameznih knjig.

Knjige, ki jih tiska Deželni šolski urad, so se

daj razmeščene kar na desetih mestih — »skladiščih«. Prvo je v uradu Uprave same, drugo je na hodniku drugega nadstropja v šolskem poslopju v Ul. Frausin, tretje na stopnišču, četrto na hodniku prvega nadstropja, peto v prtiličju, šesto v stranskem skladišču za šolskim poslopjem, sedmo v predelavnici (vedno v šolskem poslopju). Osmo »skladišče« je na podstrešju šolskega poslopja italijanske šole Duca d'Aosta, deveto na nižji srednji šoli Sv. Ciril in Metod in deseto kar na Deželnem šolskem uradu. Učbeniki v »skladiščih« v šolskem poslopju v Ul. Frausin so — razen tistih, ki so zaklenjeni v uradu — na milost in nemilost ljudem in času: so brez vsakega najmanjšega nadzorstva in počasi gnijejo in trohijo.

Ravnatelj nižje srednje šole Cankar prof. Aleksander Kriščak je že večkrat posegel pri šolskih oblasteh, da bi se pozanimale in skušale opraviti ta nevzdržni položaj, a brez vidnejših rezultatov. Decembra lani so ga gasilci, kot odgovornega za šolsko poslopje, prijavili sodišču zaradi neupoštevanja varnostnih predpisov (zaloge knjig na stopnišču so zelo vnetljive, vrata se odpirajo navznoter, ne navzven, kot je po zakonu predpisano). Ravnatelj bi moral predložiti predvideno dokumentacijo o poslopju, dokumentacije pa ni mogel predstaviti, ker je tržaška občina ni pravočasno pripravila. Rok za prijavo teh dokumentov so sicer kasneje podaljšali do oktobra, kar pa vsekakor ne bistveno menjuje sedanjega položaja na šoli.

Ob vseh teh težavah se poraja tudi vprašanje nekaterih knjig, ki so že natiskane, a jih Uprava ne more prodajati. V »skladišču« na šoli Sv. Ciril in Metod že od začetka šolskega leta »čakajo« na prodajo tri učbeniki: Tehnično risanje - 2. del in Kvalitativna in kvantitativna kemijska analiza za poklicni zavod Finančna in aktuarska matematika - 3. del za trgovski zavod. Te knjige je posebna komisija, ki jo imenuje Deželni šolski urad, ob izidu pregledala. Ker pa Deželni šolski urad še ni izdal odloka o ceni posamezne knjige, teh knjig (absurd!) ne morejo še prodajati. Podobno je z antologijo za nižje srednje šole, ki jo je pripravila prof. Nada Pertot. Prva in druga knjiga sta natiskani, a čakata v tiskarni na »pregled« komisije. Kdaj ju bodo lahko naši dijaki prijeli v roke, je za sedaj, tudi na podlagi »izkušenj« s prej omenjenimi knjigami, težko uganiti.

Pred začetkom letošnjega šolskega leta smo se o vprašanju slovenskih učbenikov in o njihovi prodaji porazgovorili s takratnim tržaškim šolskim skrbnikom prof. Luigijem De Roso. »Vprašanje Uprave slovenskih šolskih knjig bo treba čimprej rešiti. V tej zvezi sem že posredoval pri ministrstvu za šolstvo in dobil nekaj navodil («indicazione»), ki jih bom iznesel Deželni šolski komisiji za slovensko šolo, da bi skupno našli najbolj primerno rešitev.« nam je izjavil De Rosa, ki je bil istočasno tudi deželni šolski skrbnik. Od takrat je minilo že osem mesecev...

ENEL sporoča, da bodo jutri zaradi vzdrževalnih del prekinili dobavo električnega toka v Devinu, Črnci in Ribiškem naselju. Prekinitev bo trajala od 6. ure zjutraj do 10.30.

Vrsta svečanosti ob 25. aprilu v Trstu in okolici

Na proslavah klic po sožitju in demokraciji

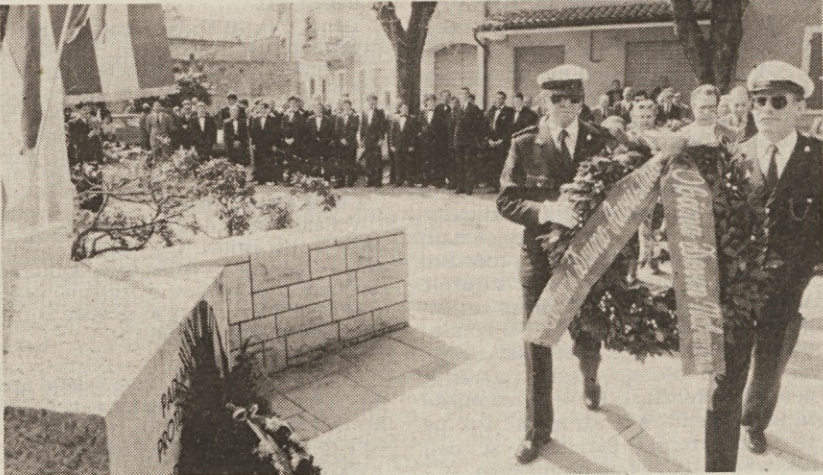
Po četrtkovi osrednji slovesnosti na Tržaškem ob 41. obletnici osvoboditve, ki je bila v Rižarni, so včeraj tudi po okoliških vaseh in v mestu proslavili ta jubilej. Večje in manjše slovesnosti so bile v Nabrežini, v Miljah, v Križu, pri Sv. Ivanu in v Repnu.

V Nabrežini odprli razstavo »Kamnite priče«

V devinsko - nabrežinski občini je bila osrednja slovesnost na glavnem vaškem trgu v Nabrežini. Spored proslave je predvideval posege raznih govornikov obenem pa nastop tamkajšnje godbe ter moških pevskih zborov Fantje izpod Grmade in Igo Gruden, ki ju je ob tej priložnosti vodil pevovalja Matjaž Šček.

Kot prvi je spregovoril devinsko - nabrežinski podžupan Vittorino Caldi, ki je navzočim spregovoril o pomenu letošnjih proslav obletnice osvoboditve, veliko prostora pa posvetil mednarodni problematiki, v prvi vrsti zadnjim dogodkom v Sredozemlju. Na isto tematiko se je za njim deloma navezala občinska odbornica Termačonova, ki je težišče svojega posega vsekakor osredotočila na problem sožitja med tukaj živčima narodnostima. Zatem sta imela govor še dva predstavnika VZPI - ANPI: član pokrajinskega vodstva Agostino Zerilli (v svojem posegu je podal tudi nekaj izpovednih misli o NOB) in predstavnik tamkajšnje občinske sekcije Alojz Marković.

Po spominski proslavi je bila v prostorih občinske čitalnice otvoritev razstave fotografij, maket in sprekptov o spomenikih nacifašističnim žrtvam iz bližnje okolice. Prireditelj je s krajsko slovesnostjo odprla odbornica Terčonova, za njo pa je spregovoril tudi arhitekt Dario Jagodic, ki je zasnoval razstavo in je obenem tudi načrtovalec prikazanih spomenikov. Omeniti gre, da so prikazani spomeniki (teh je devet in so skoraj vsi iz tržaške pokrajine) iz kraškega kamna in da je namen pobude povezati temo odporniškega gibanja s proslavami ob 2000-letnici nabrežinskih kamnolomov. Povedati velja tudi, da je Jagodic pomemben valorizator nabrežinskega, na splošno pa kraškega kamna, ta čustveni odnos pa ga je popeljal v nekako oživitve naše polpretekle zgodovine.

Polaganje vencev v Nabrežini

Prireditelj razstave, ki nosi naziv »Kamnite priče«, je krajevna občinska uprava; razstava bo odprta do 4. maja ob delavnikih od 10. do 12. ure in od 17. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. ure. (IV.)

Slovesnost v Miljah

Osrednja proslava obletnice osvoboditve v Miljah je bila na glavnem mestnem trgu, predsedoval pa ji je občinski odbornik Jurij Vodopivec. Senator Mario Lizzero - Andrea, ki je spregovoril v imenu VZPI-ANPI, je zelo široko zaobjel problematiko demokracije, ki je zrasla iz odpornišstva ter v to vključil problem globalne zakonske zaščite Slovencev v Italiji. Verjetno je bila ta problematika osrednji del Lizzerovega govora, saj je pozval pristojne uradne oblasti k odgovornosti in k doslednemu izvajanju ustavnih norm.

V imenu Društva Slovencev miljske občine je spregovoril mladinec Igor Tul, ki je mimo splošnih problematik omenil še specifične probleme mladih in poudaril brezposelnost, zapiranje industrijskih obratov in tudi predčasne upokojitve, ki sicer prizadevajo starejšo plast prebivalstva in ki so posledica trenutnega kriznega gospodarskega stanja na Tržaškem. Vsekakor spodbudno je dejstvo, da je bil miljski Trg Marconi med proslavo poln, čeprav je bila povprečna starost prisotnih še pre-

cej visoka.

Občani so se nato v kratkem spredu podali do spomenika padlim, ob katerega je Jurij Vodopivec položil venec. Slovenski pevski zbor Jadran iz Milj in italijanski krajevni pevski zbor Coro Muggesano sta zapela nekaj priložnostnih pesmi ter s tem zaključila celotno spominsko slovesnost. Dodali bi še, da je pred osrednjo proslavo delegacija Milžanov položila vence na spominsko obeležje Almi Vivodi v Bošketo pri Sv. Ivanu ter na ploščo padlim v miljski ladjedelnici in na Čamporah.

Proslava v Križu

Včerašnji jubilej so v Križu proslavili na pobudo krajevene sekcije VZPI - ANPI. Lepo število vaščanov se je v jutranjih urah zbralo na dvorišču Ljudskega doma, kjer jim je spregovoril domačin Viktor Bogatec. Vaščani so nato ob spremljavi godbe na pihala v spredu krenili po vaških ulicah in položili venec na partizanska obeležja in spomenik padlim v NOB.

Pred slednjim je v imenu kriške mladine spregovorila Damijana Kralj, ki je podala nekaj misli ob tej obletnici osvoboditve. Govorila je s stališča mlade osebe, ki NOB sicer ni doživela, vendar pa sprejema in spoštuje ideale takratnih vaščanov, ki so se podali v borbo nesebično in z edinim ciljem osvoboditve izpod

okupatorja. Govornica je povezala takratne ideale z današnjimi ter dodala, da se moramo še danes, seveda z različnimi pristopi in sistemi, ravnati po smernicah, ki so jih nakazali borci pred več kot štirimi desetletji. Po enominutnem molku je godba zaigrala »Žrtvam« ter s tem zaključila letošnjo proslavo 25. aprila v Križu.

Svečanost pri Sv. Ivanu

Obletnice osvoboditve so se pri Sv. Ivanu spomnili pred bivšim Narodnim domom, kjer je žal majhni skupini prisotnih spregovoril predstavnik krajevnih družbeno - političnih organizacij Vili Mikac. Svetoivančani so položili vence na spominsko obeležje na pročelju Narodnega doma, k obeležju Almi Vivodi v Bošketo ter še k spomenikoma padlim v Lonjerju in na Katinari.

25. april v Repnu

Proslava dneva osvoboditve se je v repnabirski občini včeraj pričela s polaganjem vencev k spomeniku vsem: žrtvam fašizma na Colu, na grof komandanta Bazoviške brigade Franca Nemgarja na pokopališču in k spomeniku padlim v NOB v Repnu, kjer se je tudi odvijala krajša slovesnost.

V priložnostnem nagovoru je občinski odbornik Aleksij Križman najprej ugotovil, kako se nacifašizem v obliki vsakovrstnega nasilja še danes pojavlja po celem svetu in prav zadnji člen te verige so bili nedavni zaskrbljujoči dogodki v Sredozemlju. Tudi letošnja enotna manifestacija v Rižarni je pokazala, kako bi nekatere politične sile po več kot štirih desetletjih od tistega grozljivega dogajanja v tržaškem taborišču smrti hohele na to pozabiti in tolmačijo antifašizem na res svojstven način. Zato se moramo še bolj zavzeti, da v naših krajih čujemo s krvjo prblo-rjeni dobrini kot sta mir in svoboda, obenem pa da skupaj s sodržavljeni večinskega naroda dan za dnem ustvarjamo sožitje v imenu medsebojne strpnosti. V tem duhu je potekal tudi kratki kulturni program, pri katerem so z recitacijami sodelovali učenci slovenske in italijanske osnovne šole ter petčlanska mladinska skupina KD Kraški dom. (B. S.)

Adrijan Semen o znižanju uradne obrestne mere

Nižje obresti ne bodo prizadele varčevalcev

Še pred nekaj meseci si ne bi nihče upal napovedati, da bomo v razmaku dobrega meseca kar dvakrat priče znižanju uradne obrestne mere, ki od včeraj znaša le še 13 odstotkov. Približali smo se tako 12 odstotkom iz jeseni leta 1979, preden je huda gospodarska kriza oziroma inflacija sprožila strmo krivuljo njenega naraščanja. Le-ta je dosegla najvišjo točko pred natanko tremi leti, ko je — 11. aprila 1983 — zabeležila 17 odstotkov. »Omejitev inflacije ni več samo cilj gospodarske politike, temveč je postala resničnost,« je včeraj zapisal najuglednejši italijanski ekonomski dnevnik, ki je za bližnjo prihodnost napovedal nadaljnje upadanje inflacije, ki da jo bo moralo spremljati tudi nadaljnje nižanje obrestne mere.

»Novega znižanja uradne obrestne mere ni bilo pričakovati tako hitro, saj je od zadnjega poteklo komaj 34 dni,« nam je v kratkem pogovoru dejal poddirektor Tržaške kreditne banke Adrijan Semen. »Gre za učinek sedanjega gospodarskega trenda v Italiji, predvsem pa stalnega nižanja inflacijske stopnje, ki je prav v aprilu dosegla najnižjo raven. Jasnno je, da se mora novim razmeram prilagoditi tudi cena denarja.«

Kakšni bodo učinki novega znižanja? »Država si obeta zmanjšanje stroškov za obresti pri vračanju posojil (znana je njena visoka zadolženost) in približanje Ita-

lije državam s konvertibilno valuto, kjer so obrestne mere znatno nižje kot pri nas. Povečale se bodo tudi možnosti za investiranje v Italiji, minister Gorla pa je v zvezi s tem napovedal možnost odprtja 600 tisoč novih delovnih mest.«

Kako bodo znižanje obrestne mere občutili varčevalci? »Donosnost njihovega kapitala se bo sicer znižala, toda v razmerju z znižano stopnjo inflacije bo njihov denar pridobil na vrednosti. Kljub temu, da bo varčevalec dobil manj obresti, njegov denar ne bo oškodovan, saj se istočasno znižujejo obrestne mere državnih in drugih vrednostnih papirjev. Tako varčevalci, kot investitorji so torej lahko le zadovoljni, ker ob padanju inflacije njihov kapital pridobiva na vrednosti, medtem ko jo ob naraščajoči inflaciji izgublja, kljub rasti obrestnih mer.«

Kako bodo na novo uradno obrestno mero reagirali denarni zavodi? »Že pri prejšnjem znižanju ni bilo povsod istočasnega znižanja rednih obrestnih mer, kar je posledica obstoječih omejitev na rast naložb v lire, ki bodo zapadle šele zadnjega junija. To pa bankam dejansko jemlje možnost večjega investiranja sredstev, katera so jim zaupali varčevalci in za katera jim morajo plačevati obresti, ki banke vsekakor bremenijo.«

(vb)

koncerti

Glasbena matica Trst — Sezona 1985/86. 9. abonmajski koncert. V ponedeljek, 28. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu komorni orkester LUKA SORKOČEVIĆ iz Dubrovnika. Dirigent — Stojan Kuret. Solisti: Igor Kuret, Doris Cavaliere, Sandy Cobenzl — violine; Peter Filipčić — violončelo; Aljoša Starc — klavir. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom koncerta.

SKD Tabor — **Openski glasbeni večeri**. Danes, 26. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah KONCERT GÖDALNEGA IN KOMORNIH ANSAM-BLOV Srednje glasbene baletne šole iz Ljubljane. Na sporedu Mendelssohn, Haydn, Rahmaninov, Vivaldi, Škerl.

Società dei concerti — **Tržaško koncertno društvo**. V ponedeljek, 28. t. m., ob 20.30 bosta v gledališču Rossetti nastopila violinist SHLOMO MINTZ in pianist PAUL OSTROVSKY.

Verdi — **Nedeljski koncerti**. Jutri ob 11. uri bo Komorni orkester gledališča Verdi izvajal Boccherinijeve in Verdijeve skladbe.

Pri blagajni gledališča Verdi bodo še danes potrjevali lanske abonmaje in sprejemali nove za simfonično sezono "Pomlad 1986".

Številne proslave 45. obletnice OF

V preteklih dneh so bile številne proslave 25. aprila, dneva vsesplošne vstaje italijanskega ljudstva proti nacifašizmu. Skoraj sočasno s temi proslavami, so se naša društva in borčevske organizacije spomnile za nas Slovence zelo pomembne 45. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte, ki poteka prav jutri, 27. t.m.

Tako so se razna društva odločila, da organizirajo proslave, posvečene prav tej 45. obletnici, ko se je slovenski narod odločil, da se z orožjem v rokah postavi proti sovražniku v obrambo svojih pravic in lastne domovine.

Prva takšna prireditelj bo že drevi ob 20.30 v Ricmanjih in sicer v prostorih Babne hiše. Organizirajo domače kulturno društvo Slavec. Najprej bodo v galeriji doma odprli razstavi dveh slikarjev, akademskega slikarja Janeza Mateliča in Milana Percana. Oba sta iz Kopra. Občinstvu ju bo predstavila predstav-nica umetnostne galerije Meduza iz Kopra Irena Matelič. Sledil bo nastop ženskega pevskega zbora s Proseka - Kontovela, ki ga vodi prof. Janko Ban. Na programu bo še Partizanski recital, ki ga bodo izvajali Kostanca Filipovič, Drago Gorup in Joško Lukeš ob spremljavi kitarista Marka Ferija. V nedeljo ob 11. uri bo v Ricmanjih tudi polaganje vencev pred spomenik padlim s priložnostnim govorom.

V terek se bosta te pomembne obletnice spomnila s posebno prireditvijo Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje in Zveza vojnih invalidov NOV. Prireditelj bo v prostorih Odsaka za zgodovino NSK v Ul. Petronio z začetkom ob 18.30. Tu bo na programu okrogla miza na temo »Kaj nam danes pomeni OF«, na kateri bosta spregovorila ravnatelj NSK Milan Pahor in dolgoletni sodelavec SLORI Pavel Stranj. Prireditelj bo povezana tudi s kulturnim programom, pri katerem bodo z recitacijami sodelovali: gledališka igralca Mira Sardoč in Joško Lukeš ter učenci osnovne šole F. S. Finžgar iz Bar-kovelj.

V nedeljo ob 10. uri bo pomembna svečanost pred spominskim obeležjem za padle s Kolonkovca, iz Šklednja, in od Sv. Ane, ki stoji v bližini v-hoda v tržaško pokopališče. Svečanost prireja Odbor za postavitev spomenika padlim s tega področja, ki se obrača na našo javnost s pozivom, da se te spominske svečanosti udeleži v čim večjem številu v protest proti nedavni oskrutitvi tega obeležja, za katero niso odgovorne oblasti do sedaj izsledile krivcev pa tudi v podporo Odboru in vsem naprednim silam, ki se zavzemajo že toliko let za postavitev tega spomenika.

V sredo ob 20.30 bo proslava 45-letnice ustanovitve OF tudi v Gročani in sicer v srenjski hiši. Prireja jo domače KD Krasno polje, ki je povabilo k sodelovanju učence domače osnovne šole, pa tudi recitatorje Kostanco Filipovič, Draga Gorupa in Joška Lukeša, ki bodo ob spremljavi kitarista Marka Ferija izvedli recital partizanske poezije.

● **Združenje Italija - Sovjetska zveza** vabi svoje člane in prebivalstvo na komemoracijo 29 sovjetskih partizanov, ki so padli za osvoboditev Trsta. Svečanost bo danes na bivšem vojaškem pokopališču v Ul. della Pace, ob 10.30. Udeležili se je bodo italijanske oblasti in predstavniki sovjetske ambasade v Rimu.

razne prireditve

KD Primorsko vabi na KULTURNI VEČER jutri, 27. t. m., ob 18. uri v srenjski hiši v Mačkoljah. Na sporedu: duo harmonike in flavte ter veseloigra "Podlaga zakonske sreče" v izvedbi dramske skupine KD Kraški dom z Repentaba.

SKD Barkovlje prireja jutri, 27. t. m., ob 17.30 v društvenih prostorih — Ul. Cerreto 12 praznik 50-letnikov, na katerem bo nastopila dramska skupina SKD Tabor s predstavo "Beseda '85" in otroci šole F. S. Finžgar, ki bodo peli. Ob zvo-kih glasbe bo sledila družabnost s kar-mali in domačo kapljico.

KD F.Venturini priredi 1.maja ob 15. uri v centru A.Ukmar — Miro pri Domju III. obmejno srečanje godcev na diatonično harmoniko "Glas harmonike". De-lovali bodo dobro založeni kioski. Vab-ljeni!

26. 4. 1979

26. 4. 1986

Ob obletnici smrti našega dragega

Pepija Jercoga

se ga z ljubeznijo spominjajo

žena Olga in sinova Nevjo in Aldo z družinama.

Dolina, 26. aprila 1986

Ob 30. obletnici smrti skladatelja Marija Kogoja

V Kulturnem domu uspešen koncert mladega pianista Andrea Pestalozza

V četrtek zvečer je bil v Kulturnem domu v Trstu koncert, na katerem je nastopil mladi pianist Andrea Pestalozza iz Genove.

Koncert je organizirala »Skupina 85« iz Trsta, da bi z njim dostojno počastila spomin na 30. obletnico smrti skladatelja Marija Kogoja, po rodu Tržačana, čigar glasbena dela so bila in so verjetno tudi še danes premalo znana in cenjena.

Na koncertu, ki je potekal pod pokroviteljstvom tržaške pokrajinske uprave in v sodelovanju s konservatorijem »Tartini« ter Glasbeno šolo GM v Trstu, je Pestalozza najprej izvedel dve skladbi prof. Pavla Merkušja »E-dve pistola a Lojze Lebič« in »Soffi e graffi«, nato nekaj stavkov iz Kogojeve skladbe »Malenkosti«, ki jo je leta uglasbil leta 1932 in nekaj stavkov iz skladbe Piano iz leta 1920.

V drugem delu je mladi pianist iz-

vedel še skladbe Aleksandra Skrjabinina in Salvatoreja Sciarina.

Ob koncu prvega dela koncerta je muzikolog Edward Neill predstavil ploščo s skladbami Marija Kogoja »Bagatelle« (Malenkosti), ki je izšla pred kratkim v Genovi pri založniški hiši Dinamic, v glasbeni izvedbi pianista Andrea Pestalozze.

Založništvo tržaškega tiska je ob tem koncertu izdalo posebno brošuro z naslovom »Marij Kogoj, 1892 - 1956«, ki vsebuje članke v italijanščini prof. Pavla Merkušja »Kogoj tra Trieste e Gorizia«, Boruta Loparnika »Plaidoyer per uno sconosciuto«, in Edwarda Neilla »Kogoj compositor europeo«. Prejeli so jo vsi udeleženci koncerta, ki jih je bilo, na žalost za tak pomembni glasbeni dogodek, res premalo. Med udeleženci so bili predstavniki »Tartinija«, GM ter slovenski in italijanski glasbeniki (nl)

»Natura '86« vabi v očarljiv rastlinski in živalski svet

Na sejmišču pri Montebellu so včeraj odprli razstavo »Natura '86«, ki bo odprta do 4. maja in ki bo nedvomno privabila številne obiskovalce — ljubitelje narave, pa tudi vedoželjne skupine šolarjev.

Treba je reči, da je letošnja prireditelj tržaško razstavišče resnično spremenila v cvetoči vrt s koščkom kraškega gozda in z očarljivim umetnim jezercem. Zasluga gre iznajdljivemu tržaškemu podjetju Vivai Busà, ki je z naravo »opremilo« tri tisoč kvadratnih metrov površine, pa tudi številnim drugim podjetjem in rastlinjakom, kot tudi upravi za javno zelenje pri tržaški občini, ki je pod vodstvom direktorja Vladimirja Vremca uredila prelepo cvetočo gre-do pri vhodu na razstavišče.

Posebno radovednost pa bodo pri obiskovalcih zbudile živali in njihov privlačni svet narave: več kot 500 primerkov z vseh celin zastopa kakih 60

različnih živalskih vrst. Med domačimi in eksotičnimi krilatci, mačkami in delfini kraljujejo levji par, črni panterji, tigri in leopardi, žerjavi in ponosni pavi, labodi in divje race vseh vrst, povrhu pa so v posebnih kletkah še igrive opice in nekateri živalski primerki, ki smo jih doslej lahko občudovali le na televizijskih zaslonih.

Razstavo »Natura '86« spremljajo prireditve posvečene ekologiji in varstvu okolja ter avanturi, saj pod to besedo danes razumemo odkrivanje najbolj divjih in težko dostopnih koščkov narave. Svoje mesto imajo tudi prodajne in reklamne stojnice, med katerimi naj omenimo jugoslovanski reklamni stand za obisk preurejenih škocjanskih jam.

Razstavo si lahko ogledate med 14. in 22. uro ob delavnikih, ob prazničnih dneh pa od 10. do 23. ure. Vstopnina znaša 6000 lir, s popustom 4000, za otroke in mladino pa 3000 lir.

Dijaki šole A. M. Slomšek v Evropskem parlamentu

Učiteljiščniki obiskali Strasbourg

Kot večina maturantov smo se tudi dijaki zadnjega razreda učiteljišča ter vzgojiteljske šole "A.M. Slomšek" odločili za izlet v tujino. Cilj našega izleta je bilo alsško mesto Strasbourg, ki je tudi sedež Evropskega parlamenta. S pomočjo naše ravnateljice in vztrajnim dopisovanjem s pristojnimi organi smo namreč dobili povabilo te ustanove, da si jo podrobneje ogledamo.

Ker je ogled take ustanove res edinstven dogodek (mislim, da smo bili prva tržaška šola, ki je prestopila prag Evropskega parlamenta), smo v nedeljo, 13. aprila, z veseljem in, zakaj ne, s "kančkom" ponosa krenili na pot skupno z našima spremljevalcema - ravnateljico Slokarjevo ter prof. Pahorjem - na čelu.

Po običajnih krajših postankih na avtocesti, kjer smo se tudi srečali z goriškimi maturanti slovenskega trgovskega zavoda, smo se ustavili za nekaj ur v Milanu. Prav isti dan je bil v Milanu znameniti Stramilano, t.j. tek po milanskih ulicah. Ker nismo imeli dovolj časa, da bi se udeležili tega pohoda (ki se, je sicer že bližal koncu), smo improvizirali svojvrstven tek od ene do druge znamenitosti tega mesta, tako da smo si v dobrih dveh urah ogledali lep del zgodovinskega Milana.

Pot iz Milana nas je peljala preko najrazličnejših pokrajin do Domodossola, kjer smo po prijetnem večeru v gostilni ter nočnem ogledu starega mesta prespali. Naslednjega dne smo zgodaj zapustili Italijo. Po dobri uri vožnje smo bili že v "tujini" - Švici.

Na zemljevidu je Švica majhna država, ko pa se voziš z avtobusom odkrivaš njeno pravo dimenzijo. Količina snega ob vzorno vzdrževanih cestah, izredna lepota švicarske narave (vse je kot v pravljici) sta bili pravi užitek za sicer še neprespano oko. Edini postanek na potiv Strasbourg je bilo švicar-

ske glavno mesto Bern; tu smo si ogledali zanimivo uro, ki ob vsakem udarcu predstavi še svojvrstven "show" s premikajočimi se figurami.

V Strasbourg smo dospeli v večernih urah. Po večerji smo se odločili, da gremo na nočni ogled Strasbourg. Ker je bila družba na tem izletu res odlična, smo po strasbourških ulicah in trgih vedno kaj zapeli in s petjem privabili druge skupine študentov, predvsem Italijanov in pa tudi domačinov, ki so rade volje pristopili v našo veselo družino.

Drugi dan bivanja v Strasbourgju je bil v celoti posvečen ogledu mesta. Vodič nas je spremljal ves čas v najzanimivejše predele mesta, kjer smo si lahko ogledali stare, karakteristične alsške hiše, ki po zunanosti spominjajo na nemške hiše iz Črne gozda ter na znamenito katedralo "Notre Dame", mojstrovino gotске umetnosti, ki je prav v Franciji imela svojo zibelko. Skozi celo pot so nas v centru Strasbourgja "spremljali" temnopolti prodajalci najrazličnejših artiklov afriške proizvodnje, ki se na tak način preživljajo. Francozi na take prodajalce zelo grdo gledajo, tako da afriškim prodajalcem prinašajo nekaj zaslужka le tuji turisti; zato potencialnega kupca nagovarjajo v vseh mogočih jezikih.

Ura kosila se je čedalje bližala. Z avtobusom smo se dolgo vozili, preden smo dospeli v restavracijo - v samostan Svete Odile. Nune so nam pripravile res odlično kosilo ter nam tako na najboljši način predstavile alsško kuhinjo.

Alsška vina, ki smo jih okusili med povratno vožnjo v Strasbourg, niso bila nič slabša. Sama angleška kraljica Elizabeta pošilja kupovat v te kraje vina za svojo mizo.

Tudi zadnji večer v Strasbourgju smo peli po mestnih trgih z drugimi

mladimi, celo s skupino Grkov. V dneh, ko smo bili seznanjeni s strašnimi dogodki v Sredozemlju, so taka srečanja pomenila tudi nekaj odgovor nasilju, bila so nekaka himna mladih raznih krajev in jezikov.

Zadnji dan smo obiskali Evropski parlament. Po običajnih slikah pred poslopjem Parlamenta, smo se v spremstvu hostese napotili proti manjši sejni sobi, kjer nas je sprejel italijanski funkcionar, ki nam je predstavil delovanje te ustanove. Le-ta združuje 563 parlamentarcev iz 12 držav ter odgovarjal na naša vprašanja. Na vprašanja o zaščiti manjšin nam je odgovoril, da je sicer obstajala neka interesna, neuradna komisija, ki se je zanimala za te probleme, a je žal ni več. Pač pa se tudi evropski parlament že dalj časa vbada tudi s tem problemom.

Prijetnega pogovora je bilo kmalu konec ter končno smo se lahko preselili na tribuno, od koder smo opazovali potek zelo živahne debate glede referata nekega angleškega poslanca. V Parlamentu je poskrbljeno za simultano prevajanje tako poslancem kot gledalcem, tako da smo lahko sledili pogovoru v avli. Po dobri pol uri smo zapustili dvorano, ker nas je v hotelu čakalo kosilo ter nato 600-kilometrsko vožnja do Strese, kjer smo tudi prespali. Med potjo smo se ustavili v Lucernu, kjer smo nakupili še nekaj spominčkov - švicarske čokolade.

Po zasluženem počitku v Stresi ter ogledu živalskega vrta v Peschieri smo se v Mestrah okrepčali; tu smo po dveurni vožnji dospeli v Trst, kjer smo se poslovlili od ravnateljice Slokarjeve, profesorja Pahorja in sošolcev ter vozniaka avtobusa, ki je po svoje tudi pripomogel, da je izlet čudovito uspel.

PETER RUSTJA
IV. raz. učiteljišča »A. M. Slomšek«

gledališča

VERDI

Jutri ob 16. uri (red G) osma predstava Viozzijeve "Prove di scena" in Cambissove "Favola della bella addormentata". Dirigent L.Rosada.

ROSSETTI

Danes ob 20.30 bo Teatro Nicolini predstavil dve enodejanki H. Pintarja "L'amante", režija C. Cecchija in "Una specie di Alaska", režija G. Solarija. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Jutri zadnja predstava ob 16. uri.

CANKARJEV DOM

V Cankarjevemu domu se bo od 5. do 10. maja v počastitev 110-letnice rojstva Ivana Cankarja izvrstila vrsta kulturno-umetniških prireditev s skupnim naslovom Cankarjevi dnevi, ki se bodo končali z Dnevom odprtih vrat CD.

Velika dvorana

V torek, 29. t. m., ob 19.30: Baletni triptih — na glasbo R. Wagnerja in L. Van Beethovna, v dramaturgiji, režiji in koreografiji M. Šparembleka. Premiera.

Okrogla dvorana

V ponedeljek, 5. maja ob 18. uri in v torek, 6. maja ob 10. uri: Fant je videl rožo čudotvorno. Literarni večer z Marjanom Benedičičem.

V torek, 6. maja, ob 19.30: Literarni večer Društva slovenskih pisateljev. V sredo, 7. maja, ob 18. uri: Ivan Cankar in jugoslovanstvo.

Srednja dvorana

V torek, 6. maja, ob 19. uri: Cerro Torre — predstavitev odprave in premiera televizijskega filma in multivizije.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 26. t. m., ob 19.30: L. Simovič — "Potujoče gledališče Šopalovič" v režiji Vinka Möderndorferja. Predstava bo v Ajdovščini za abonma in izven. Jutri gostovanje PDG v Kulturnem domu v Trstu ob 17. uri.

šolske vesti

Še danes, 26. t. m., so na ogled na skrbništvu in na liceju Prešeren časne lestvice suplentov za šolski leti 1986/87 in 1987/88.

izleti

Sekcija KPI občine Dolina organizira tridnevni izlet ob 16. do 18. maja v Jugoslavijo po poteh AVNOJ. Ogledali si bomo Jesenovac, Kozaro, Banjaluko, Jajce, Bosanski Petrovac, Drvar, Bihač in Plitvička jezera. Informacije in vpisovanje na sedežu KPI v Dolini št. 75/A še danes, 26. t. m., ob 19. do 21. ure.

KD Kolonovec priredi izlet v Kranjsko goro dne 4. maja. Vpisovanje po telefonu — št. 812-281.

KD Rdeča zvezda priredi dne 11. maja enodnevni izlet na Gorenjsko (Radovljica, Kropa, Dražgoše). Vpisovanje pri Silvi Perčič — tel. 040/229264 od 17. do 19. ure.

mali oglasi

OSMICO je odprl Frandolič — Slivno 25. TRŽAŠKO PODJETJE nudi zaposlitev izvežbanemu knjigovodji/kinjiz z znanjem računalniškega vodenja knjigovodstva in enega tujega jezika. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika — Ul. Montecchi 6 — 34137 Trst pod šifro "Takojšnja zaposlitev".

PRODAM pando 45 super po ugodni ceni. Telefonirati po 18. uri na št. 229—224.

PRODAM 2 motorja za avto giulia. Tel. na št. 226—113 ali 228—547.

PRODAM hrastova/mecesnova vhodna vrata, višina 2,20 m, širina 0,98 m. Tel. na št. 226—113 ali 228—547.

NUDIMO zaposlitev uradniku/uradnici z diplomom trgovske šole in nekajletno prakso ter uradnici/ku večji dela s kompjuterjem. Tel. na št. 0481/390—202.

IŠČEM osebo z lastnim prevoznim sredstvom za prodajo elektronskih aparatov po tržaški pokrajini. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika — Ul. Montecchi 6 — 34137 Trst, pod šifro "LED".

DAJEM V NAJEM skladišče, ca 40 kv. m, voda, luč, v občini Dolina. Tel. na št. 741—670.

NA KRAŠU stanovanje po tvoji želji. Podrobne informacije samo osebno: Boris Grilanc — Salež 13.

PRODAM teren, 2.800 kv. m, primeren za teniško igrišče, v bližini tržaškega sejmišča. Tel. na št. 228—390.

PRODAM bar (prostor in dovoljenje) v bližini naselja Sv. Sergija. Tel. na št. 228—390.

OSMICO je odprl Švara — Trnovca 14. Toči belo in črno vino.

SVILENO VEZENO RUTO smo našli na stadionu 1. maj. Lastnica jo dobi pri vratarju.

TRŽAŠKO PODJETJE nudi zaposlitev osebi z dolgoletno izkušnjo na področju fotoreprodukcije in fotomontaže. Ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Fotoreprodukcija".

OSMICO je odprl v Nabrežini Mario Gruđen. Toči belo in črno vino.

PRODAM novo motorno kolo atala 50. Tel. na št. 040/227—284.

PRODAM fiat 127, 3 vrat, letnik '74, v dobrem stanju. Tel. na št. 040/227—284.

PRODAM BMW 518 letnik '76. Tel. na št. 040/227—284.

NA VAŠEM DOMU nudim šiviljske usluge za žensko in moško konfekcijo. Tel. na št. 040/228—109.

ZARADI BOLEZNI odstopimo dve mesti za izlet na Nizozemsko dne 1. maja. Za informacije telefonirati potovalnemu uradu AURORA št. 60—261.

NUMID usluge v vrtnarstvu in cvetličarstvu. Tel. na št. 003865/24—508.

GOSPODARSKO DRUŠTVO NA KONTOVELU

sklicuje

86. REDNI LETNI OBČNI ZBOR

ki bo danes, 26. aprila v društvenih prostorih ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 21. uri v drugem sklicanju.

ODBOR.

razna obvestila

Koordinacijski odbor mladih komunistov Zahodnega Krasa prireja danes, 26. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu koncert z glasbeno skupino FARAONI. Vabljeni!

Društvo naravoslovcev in tehnikov "Tone Penko" prireja ob 10-letnici potresa v Furlaniji predavanje na aktualno temo "Potresi". Govoril bo dr. Peter Suhadolc. Predavanje bo v sredo, 30. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Sledil bo občni zbor članov.

PD Slovenec — Boršt - Zatrežec prireja tečaj risanja za osnovnošolske in srednješolske otroke in za otroški vrtec od 26. aprila do 26. maja. Vpisovanje in začetek v Srenjski hiši v Borštu danes, 26. t. m., ob 15.30.

Grafična delavnica ATELJE s sporoča, da so se pričela vpisovanja za 2—mesečni tečaj lesoreza, ki ga bo vodil Franko Vecchiet. Za informacije telefonirati na št. 200-085 vsak dan od 16. do 19. ure razen ob sobotah.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 28. t. m., ob 20.30 na predavanje profesorice in publicistke SPOMENKE HRIBAR na temo "Vrednote mladih". Predavanje bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3.

KD Vesna, CGL za Zahodni Kras in Raziskovalni inštitut CGL priredijo v sredo, 30. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu prvomajski predvečer, ki bo posvečen zgodovini delavskega gibanja v nabrežinskih kamnolomih. Sodeluje mladinska skupina P.Tomažič.

Zdruga planinski dom Mangart vabi vse člane in prijatelje na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v torek, 29. t. m., ob 17. uri v prvem sklicanju in v sredo, 30. t. m., ob 19.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv.Franciška 20. V drugem sklicanju bo občni zbor sklepčen v katehizatski zgradbi.

Sekcija KPI iz Križa vabi na praznik 1. maja, ki bo v Ljudskem domu v Križu. Na sporedu: ob 17.30 koncert godbe Vesna iz Križa in ob 19. uri politični shod. Delovali bodo kioski z jedajo in pijačo. Vabljeni!

pomlad
čas
porok

LA ROSA
moške in ženske
slavnostne obleke,
ki dopolnjujejo vašo osebnost.
RONKE - Tel. 0481/777575

Cavallar
draguljarna
srebrnina
ure
TRST - Ul. S. Lazzaro 15 - Tel. 65297

Nodi d'amore
vabila
darila
bomboniere
TRST - Drev. XX. Settembre 21 - Tel. 764042

Furlan
poročno
darilo
...
izraz
ljubezni
poročni sezname

Ul. CARDUCCI 20 - TEL. 795071
Ul. MURATTI 4 - TEL. 795542
Ul. VIDALI 9 - TEL. 763563

LINEA
Obleke visoke mode za posebne prilikožnosti
UL. CARDUCCI 4 - TRST

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 26. aprila
MARIJA

Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 20.05 — Dolžina dneva 14.04 — Luna vzide ob 23.10 in zatone ob 6.53.

Jutri, NEDELJA, 27. aprila
ZITA

PLIMOVANJE DANES: Ob 05.25 najnižja - 62 cm, ob 11.45 najvišja 31 cm, ob 16.05 najnižja - 23 cm, ob 23.08 najvišja 54 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 18,3 stopinje, zračni tlak 1019,5 mb raste, veter 10 kilometrov na uro zahodnik, vlaga 65-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,5 stopinje.

OKLICI: Šofer Paolo Surian in prodajalka Elena Carito, uradnik Alberto Bartolini in učiteljica Lorella Coretti, šofer Claudio Marcolin in kozmetičarka Claudia Callini, ribič Eugenio Pavan in gospodinja Kaneeka Methasastr, električar Giorgio Vidali in učiteljica Marina Benci, mehanik Fulvio Perich in bolničarka Maria Crisma, knjigovodja Fiorenzo Ruzzier in geometer Cristina Ruini, taksist Paolo Bencich in uradnica Amalia Ciccarelli, uradnik Dario Domancich in komercialna agentka Cristina Marangoni, obrtnik Mauro Parladori in študentka Francesca Vio, železničar Sergio Skerlavaj in uradnica Natalia Gabrovec, električar Tullio Maran in trgovka Maria Matosevic, prodajalec Giampaolo Sciucca in šivilja Oriana Corossez, delavec Armando Šauko in gospodinja Mila Grurica, zdravnik Giorgio Nascimben in prodajalka Bruna Antonini, študent Leo Zetko in študentka Martina Kakes, mehanik Piero Degrassi in prodajalka Eva Novato, tehnik Franco Cumbat in učiteljica Daniela Hlacia, delavec Roberto Campagna in uradnica Barbara Mori, uradnik Mauro Farci in učiteljica Cristiana Maria Facchini, natakaro Marco Veronese in brezposelna Patrizia Debernardi, skladiščnik Giuliano Serafini in gospodinjica pomočnica Filomena Oliveira

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA
LEKARN

Od ponedeljka, 21., do sobote, 26. aprila 1986

(Od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30) (tudi od 13.00 do 16.00)

Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock (Rojan), Trg Valmaura 11
SESLJAN (tel. 299—751), BAZOVICA (tel. 226—210), ŽAVLJE (tel. 274—630) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(Od 19.30 do 20.30)

Goldonijev trg 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

SESLJAN (tel. 299—751), BAZOVICA (tel. 226—210), ŽAVLJE (tel. 274—630) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(Od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.
SESLJAN (tel. 299—751), BAZOVICA (tel. 226—210), ŽAVLJE (tel. 274—630) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja 10 mladih avtorjev: Cervi, Friedl, Giannini, Guevra, Marušič, Pausig, Roma, Sedmak, Sofianopulo in Venuto.

V galeriji Rettori Tribbio 2 razstavlja do 2. maja znani tržaški slikar in kipar Villibossi.

V galeriji Minerva — Trst, Ul. S. Michele, bodo danes, 26. t. m., ob 18. uri odprli razstavo slikarja Sergia Stocce.

S K D SLAVEC — RICMANJE - LOG

Proslava 15. obletnice ustanovitve

Osvobodilne fronte slovenskega naroda

DANES, 26. t. m., ob 20. uri v galeriji Babna hiša v Ricmanjih.

NA SPOREDU:

- otvoritev likovne razstave JANEZA MATELIČA in MILANA PERCANA, članov Društva likovnih umetnikov slovenske obale iz Kopra;
- nastop ženskega pevskega zbora Prosek - Kontovel, ki ga vodi Janko Ban;
- partizanski recital — v izvedbi gledaliških igralcev J. Lukeša, D. Gorupa, K. Filipovičeve in kitarista M. Ferija.

JUTRI, 27. t. m., ob 11.30 pred spomenikom NOB v Ricmanjih osrednja proslava 45-letnice ustanovitve OF z nastopom mešanega pevskega zbora SLAVEC pod vodstvom Alda Kumarja.

DRUŠTVENA GOSTILNA NA OPČINAH

vabi vse člane na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v prvem sklicanju v nedeljo, 27. aprila, ob 9. uri in v drugem sklicanju v

PONEDELJEK, 28. APRILA 1986

ob 20.30 v prostorih društvene gostilne na Opčinah - Proseška ulica 39.

UPRAVNI ODBOR

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice

Ljubomir Simović

Potujoče gledališče Šopalovič

Režija: Vinko Möderndorfer
JUTRI, 27. t. m., ob 17. uri

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 *Senza tetto né legg 129 e*, dram., Fr. 1985, 105'; r. Agnes Varda; i. Sandrine Bonnaire, Macha Meril.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.00 *La mia Africa*, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 *Diavolo in corpo*, dram., It. 1986, 120'; r. Marco Bellocchio; i. Marušica Detmers. □□

FENICE - 17.00, 22.15 *L' aquila d'acciaio*, dram., ZDA 1985, 127'; r. Richard Marquand; i. Jeff Bridges, Glenn Close.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *Il mio nemico*, fant., VB-ZDA 1985, 100'; r. Wolfgang Petersen; i. Dennis Quaid, Lou Gossett jr.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 *Nightmare II - La rivincita*, srh., ZDA 1985, 85'; r. Jack Sholder; i. Mark Patton, Robert Euglund.

EDEN - 15.20, 22.00 *La bionda e la bestia*, porn. □□

CAPITOL - 15.30, 22.00 *La carica dei 101*, ris., ZDA 1961; r. Wolfgang Reitherman, Hamilton Luske; prod. Walt Disney.

ALCIONE - 16.00, 22.00 *Mad Max-oltre la sfera del tuono*, fant., Avstral. 1985, 108'; r. George Miller, George Ogilvie; i. Mel Gibson, Tina Turner.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 *Senza scrupoli*, er. It. 1985, 95'; r. Tonino Valerii; i. Sandra Wey, Marzio Honorato. □□

NAZIONALE II — 16.30, 22.15 *Scuola di medicina*, kom., ZDA 1985, 100'; r. Alan Smithee; Parker Stevenson, Geoffrey Lewis.

MIGNON -16.00, 22.15 *Il gioiello del Nilo*, pust., ZDA 1985, 106'; r. Lewis Teague; i. Kathleen Turner, Michael Douglas.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.15 *Yado*, fant., ZDA 1985, 91'; r. Richard Fleisher; i. Arnold Schwarzenegger, Brigitte Nielsen.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 *Nove settimane e 1/2*, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 *Nightmare II - La rivincita*, srh., ZDA 1985, 85'; r

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Sociopsihopedagoška služba za Slovence

Pogovor z dr. Danilom Sedmakom, koordinatorjem slovenske sociopsihopedagoške službe se je od splošnega delovanja ekipe kmalu zasukal na stike s starši, ki so kot roditelji oviranega otroka vsestransko obremenjeni.

Prizadevamo si, da bi staršem omogočili vsaj enkrat letno štirinajstdni oddih s tem, da bi njihovim otrokom organizirali varne počitnice. Doselej nam je uspelo, da poskrbi vsaj za šoloobvezne otroke od 8. do 19. ure družba. Dopoldne so v šoli, popoldne pa smo z deželno podporo, ki jo na našo pobudo prejema slovenski Dijaški dom, in z našimi spremljevalci organizirali popoldanske dejavnosti, ki jih v glavnem obiskujejo vsi otroci, ki so v naši oskrbi.

Nekateri otroci teh dejavnosti ne obiskujejo, ker so starši, glede na to, da živijo na deželi, kjer se otrok tudi drugače zaposli, manj zainteresirani. Včasih gre tudi za neveselje staršev za problem otrokovega prostega časa. Da starši včasih problema ne čutijo dovolj, se je videlo tudi na sestankih: nekaterih in vedno istih staršev nikoli ni bilo zraven.

Kaj pa samo usposabljanje otroka, njegova priprava na življenje?

Ko ugotovimo, da je otrok obremenjen s prizadetostjo, pride najprej v sodelovanju s pomožnimi učitelji do redukcije šolskega programa na bistvene točke. S pomožnimi učitelji se naši strokovnjaki srečajo trikrat letno in takrat skupno postavimo kratkoročne programe, ki se kasneje po potrebi prilagajajo posameznemu učencu.

Ce pa gre za težko prizadetost, pri kateri otrok ne dosega niti osvajanja že zelo zreduciranega učnega načrta, potem izdelamo socialni program, ki vsebuje osvajanje bioloških potreb, oblačenja in podobnih najosnovnejših nalog. Tako je po potrebi včasih bolj poudarjen šolski program, drugič bolj socialni. Seveda potrebuje tak otrok tudi pomožno osebo: na razpolago ima pomožnega učitelja, varuško in popoldne spremljevalca.

In je tega oseba dovolj?

Za letos so nam bili dodeljeni vsi spremljevalci, ki smo jih kot služba zahtevali. Varuške pa dobijo le tisti otroci, ki so res težko prizadeti, oziroma tisti, ki jih bremeni fizična prizadetost.

Moram pa s tem v zvezi povedati, da spremljevalcem še ni dano nobeno pravno priznanje kvalifikaciji in so zaradi tega slabo plačani in starostno ter bolniško nezavarovani. Zato ni nič čudnega njihov beg v druge poklice.

Naj se še enkrat vrnem na vprašanje usposabljanja? Kaj bo prizadet otrok lahko delal po svojem šestnajstem letu?

Uposabljanje - to je naša Ahilova peta. To je stopnja, do katere naša služba še ni prišla. Veliko smo storili za dobo do konca šolske obveznosti, za tem pa je vse še preveč prepuščeno slučaju. Nekaj otrok smo res spravili k zavesti s pomočjo delovnih štipendij ali po poznavstvu in poslitvi. Vendar to še ni organizirano. V načrtu imamo ustanovitev polivalentnega centra, kjer bi se prizadeta mladina

strokovno usposabljala, ali pa bi tisti, ki tega ne bi bili sposobni, dobili vsaj svoj smiselni bivalni prostor, kjer bi, recimo, bila glasba, animatorji... Iz tega naj bi nekateri šli v proizvodnjo, drugi pa, ki tja ne bi mogli, bi imeli vsaj zagotovljeno središče za svoja srečanja - nekakšen cilj in smoter.

Na tak način bi prizadet otrok dobil od skupnosti tisto, kar mu starši ne morejo nuditi. Tudi zato, ker bodo nekoč starši umrli. Zato poudarjam, da je pošolska prizadeta mladina naš največji problem.

Kaj pa socialna varnost prizadetih? Kakšne oblike finančne pomoči so jim na razpolago?

Taki otroci dobivajo invalidnino. V primeru, da je invalidnost 100-odstotna, jim je dodeljen še spremljevalni ček.

Menite, da bi ne bila prava rešitev priznanje plače materi kot edini negovalki?

Mati kot plačana negovalka se zdi na prvi pogled idealna rešitev problema. Po drugi strani pa je po mojem mnenju to negativno, kajti mati, ki bi, ker je že za to plačana, morala ostati z otrokom 24 ur, bi doživljala še večji pritisk kot doslej. Mogoče bi bilo pozitivneje, ko bi imela možnost izbire biti plačana 2, 4 ali osem ur dnevno. Vsekakor pa naj bi ta izbira ne bila forsirana. Predvsem pa mislim, da je pri reševanju finančnih problemov zelo pomembno poznati in znati pravilno uporabiti in obrniti zakone.

Ko se materi rodi otrok ima pravico do porodniškega dopusta. Ali ima pravico do daljšega dopusta, ko se ji rodi otrok, ki bo tak ostal mogoče celo življenje?

Bili so že predlogi, da bi se kaj spremenilo v tej smeri, vendar je zaenkrat še vse po starem. Posredno pa lahko vedno zagotovimo materi daljši porodniški dopust, če jo je porod preveč izčrpal.

Doslej sva govorila le o duševno ali telesno prizadetih. Kaj pa odkrivanje socialno ogroženih primerov?

Ta problem bi raje prepustil socialnim delavkam, kajti one so bolj v stiku z ljudmi in poznajo okolje.

In nazadnje, kaj menite o odnosu javnosti do prizadetih? Naša manjšina je za ta problem zelo dovzetna. Ne trdim, da prizadete vabi v svoj objem, vendar kaže zanje občutljivost. To se vidi že po odzivu na iniciative v našem ambientu in ne zadnji dokaz za to je tudi sklad "Mitja Čuk".

Najin pogovor je bil pri kraju, kajti dr. Sedmaka je čakala tržaška Ul. Fernetto, sedež sociopsihopedagoške službe. Ostala pa je v zraku še kopica vprašanj: kaj s tistimi, ki so tako hudo prizadeti, da ne bi našli svojega mesta niti v urejenem polivalentnem središču? Kako potekata psihoterapija in rehabilitacija? Kako se rešujejo moralni problemi družine in njene stiske? Ali je za to dovolj le strokovni pristop? Kaj pa če bi z večjo socialno varnostjo mati sama našla alternativo svoji 24-urni službi?...

Pozdravila sva se s tiskom roke in odhitela vsak na svojo stran.

filmi na tv zaslonu

kinoatelj

IL GRANDE SENTIERO - »Cheyenne Autumn« - Chejenova jesen, ZDA 1964.

Režija: John Ford. Igrajo: Richard Widmark, Carrol Baker, Edward G. Robinson. Rete 4, danes, ob 20.30.

Zadnji vestern, ki ga je posnel John Ford v svoji dolgi karieri, pripoveduje zgodbo o tragični usodi indijanskega naroda Cheyenne. Neizpolnjene obljube belcev prisilijo narod, ki je zaprt v rezervatu, da zapusti neugodno okolje, kjer umira od lakote in mraza, da bi se vrnil na zemljo prednikov. Modre suknje ameriške konjenice zasledujejo in zdesetkajo onemogle Indijance. Film je posnet v krasni Monument Valley, edinstvenem naravnem teatru, kjer je Ford realiziral večino svojih vesternov. Prostorska širina odlikuje prav to vrsto žanra, kar pa se žal na televizijskem zaslonu izgubi. Cheyennova jesen je kratka klasični vestern, deloma raztrgan v nehomogenem spajanju komičnega in tragičnega.

GRAND HOTEL - Grand Hotel, ZDA 1932.

Režija: Edmund Goulding. Igrajo: Greta Garbo, John Barrymore, Lionel Barrymore, Joan Crawford, Wallace Beary. RAI 1, danes, ob 23.20.

Grand Hotel je stičišče različnih usod, človeških dram in pustolovščin, priorišče napetih dogodivščin, dom razkošja in hazardnih pustolovcev. Pojavijo se ruska plesalka (Greta Garbo), ubožanec plemič, na smrt bolan in skromen uradnik, ki zapravlja vse prihranke v zadnjih dneh življenja, neznosno bogat in brutalen podjetnik, očarljive lepotic. Skrita nit zaplete goste Grand Hotela v zanke ljubezni in prevare, zločina in kazni. Mitični film legendarne Grete Garbo, ki ji režiser odmerja kar preveč pozornosti, ne potrebuje dodatne predstavitev. Na vprašanje, ali magija in čar »božanske igralk« še vedno prevzameta, pa si mora gledalec odgovoriti sam.

RICCHE E FAMOSE - Rich and Famous - Slavne in bogate, ZDA 1981.

Režija: George Cukor. Igrajo: Jacqueline Bisset, Candice Bergen, David Selby, Dack Rambo.

Dolgoletni prijateljci se srečata med počitnicami in trajna nevoščljivost Mery zaživi ob tem srečanju, začne delati to, kar je poklic Lize, pisati romane. Uspeh je zagotovljen, vendar pri tem trpi njen zakon. Precej običajna filmska zgodba razdvojenega prijateljstva med dvema slavnima ženskama, ki pa jo je veteran Cukor obdelal sodobno, s prefinjeno občutljivostjo do običajev in manj današnjega življenja. Film je »remake« štiri desetletja starejšega *Prijateljci*, v katerem je igrala Bette Davis; pozorno oriše lika obeh junakinj ne da bi pozabil, da v filmu nastopajo tudi moški igralci...

ZATTERE, PUPE, PORCELLONI E GOMMONI.

Režija: Robert Butler. Glavni vlogi: John Hillerman in Tim Matheson. Italia 1, jutri, v nedeljo, 27. aprila, ob 22.15.

Jutri pričena Italia 1 zanimiv ciklus 14 filmov z nazivom »Drive out«. Kot namiguje že sam naslov ciklusa, se ta spored neposredno navezuje na uspeh oddaje Drive in; ta oddaja pa je zgrajena po podobnih mehanizmi kot večina predstavljenih filmov, kar bo lahko pozoren gledalec tudi sam preveril. Na sporedu bodo, med drugimi, *Smeħ za smeħ* v režiji Johna Landisa, začetnika tega, kar je skupni imenovalc cikla, žanra, oziroma podžanra, demencialne komedije; *Britannia Hospital* režiserja Lindsaya Andersona, nekaj filmov Gene Wilderja in Marty Feldmana in drugih. Zgodbe so si večinoma podobne po realizaciji in osnovnih izhodiščih, nekatere bolje, druge slabše realizirane, nikoli pa ne dosežejo svežine in prodornosti njihovega modela — prototipa podžanra — kar pa še ne pomeni, da niso »sprostivene« zanimive.

I 400 COLPI - Les quatre centes coups - Štiristo udarcev, Francija 1958.

Režija: Francois Truffaut. Igrajo: Jean Pierre Leaud, Claire Maurier in drugi.

Psihološki in avtobiografski film nedavno preminulega režiserja F. Truffauta prikazuje zgodbo o težavnem in zanemarenem doraščanju mladeniča. V zmednem in nerednem družinskem okolju je prepuščen samem sebi, kar ga privede celo do kraje. Štiristo udarcev je prvi Truffautov celovečerni film iz serije avtobiografskih del, v katerih nastopa kot glavni junak Antoine Doinel.

današnji radijski in televizijski sporedi

RAI 1 10.00 Nanizanka: Trapper - Vittime delle circostanze 10.50 Risanke: Le meravigliose storie del prof. Kitzel 11.00 Oddaja o potrošništvu: Il mercato del sabato, vodi Luisa Rivelli 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Il mercato del sabato (2. del) 12.30 Oddaja o medicini: Check—up 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute ... 14.00 Informativna oddaja: Prisma 14.30 Športna sobota 16.55 Izžrebanje loterije 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Otroška oddaja: Il sabato dello zecchino 18.05 Nanizanka: Sette spose per sette fratelli 19.00 Nabožna oddaja: Le ragioni della speranza 19.25 Risanke: Grisù il draghetto 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Zabavnoglasbena oddaja: Serata d' onore, vodi Pippo Baudo 22.30 Dnevnik 23.20 Film: Grand Hotel (dram., ZDA 1932, r. E. Goulding) 0.10 Dnevnik - nočne vesti 0.10 Film: Grand Hotel (2. del)	RAI 2 10.00 Inf. oddaja: Giorni d' Europa 10.45 Gledališka predstava: La bottega del caffè (i. R. De Carmine, T. Buazzelli, L. Virgilio) 12.30 Dnevnik. Start 13.00 Dnevnik - Ob trinajstih 13.25 Dnevnik. CHIP 13.30 Dnevnik. Bella Italia 14.00 Inf. oddaja: Scuola aperta 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Izžrebanje loterije 14.40 Mladinska oddaja: Tandem 16.00 Nanizanka: La signora e il fantasma 16.30 Otroška oddaja 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Tedenska oddaja: Body body, vodi Barbara Bouchet 18.30 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Le strade di San Francisco - Effetti pericolosi 19.40 Meteo 2 - Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Film: Killer Fish - Agguato sul fondo (dram., Bra./It. 1978, r. A. M. Dawson) 22.10 Dnevnik - večerne vesti 22.20 Variete: Il cappello sulle ventitre 23.10 Športna oddaja: vmes boks — (Hinton - Cruz) 0.10 Dnevnik - nočne vesti	RAI 3 12.55 Programi prihodnjega tedna 13.10 Aktualna oddaja: L'avventura 14.00 Informativna oddaja: La macchina del tempo 14.40 Glasbena oddaja: Dadaumpa 15.30 Sinalunga: Kolesarstvo 16.30 Montecarlo: Mednarodni turnir v tenisu 18.00 Milan: Plavanje 18.25 Glasbena oddaja: L'altro suono 19.00 Dnevnik 19.10 Deželne vesti 19.35 Informativna oddaja: La clessidra 20.05 Informativna oddaja: Scuola aperta 20.30 Koncert Brahmsovih skladb 21.30 Dnevnik 22.05 TV film: Il televisore (i. Elide Melli, Cochi Ponzoni) 23.50 Glasbena oddaja: Rockconcerto Il sabato dello zecchino - Rai 1 ob 17.05	RTV Ljubljana 8.00 Poročila 8.05 Planinica 8.20 Istranova - glasbena oddaja 8.50 Desetnica 9.05 Slovenske ljudske pravljice 9.20 Slov. ljud. plesi: Z Goriškega, iz Beneške Slovenije in Režije 9.50 MPZ - Zagorje 84 (9. oddaja) 10.20 Na poti v inovacijsko družbo: Mesto ustvarjalnega dela v združenem delu (1.del) 10.50 Dokumentarec: Avtomanija - Prodajalec avtomobilov (7. del) 11.45 Poročila 15.15 Prisluhnimo tišini, oddaja za slušno prizadete 16.15 Poročila 16.20 Nekega lepega dne (kanadski mladinski film) 17.15 Dokumentarec: Živali Japonske 17.40 Moskva: SP v hokeju na ledu - skupine A 18.30 Mozaik kratkega filma: Titov Drvar - mesto heroj 19.00 Danes. V šesti prestavi 19.30 Dnevnik 19.50 Zrcalo tedna 20.10 Propagandna oddaja 20.15 Detektiv za vsakdanjo rabo (ameriški film)21.50 Dnevnik 22.05 Predstavitve 2. dela popevk za finale Evrovizije v Bergnu 22.40 Košarka - posnetek 2. polčasa	TV Koper 14.15 TV novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film: Morilec kaliber 32 16.50 Otroški program: Risanke, mala zgodovina glasbe, nanizanki Osamljeni jezdec in Odprava Marchand 19.00 TV film 19.30 TVD Stičiše 19.50 Dokumentarec: Beneške vile 20.30 Mednarodni večer baleta 21.40 TVD Vse danes 22.55 Bamberški sinfoniki - Rossini in Hayden 23.00 Nanizanka: Čar nepredvidenega 23.30 Medicinska oddaja: Zdravnik in pacient Iz Venezia, la luna e tu - Canale 5 ob 14.10
CANALE 5 8.30 Nanizanki: Alice in 8.55 Flo 9.15 Film: Ferdinando I, Re di Napoli (Kom., 1960, r. G. Franciolini, i. P. De Filippo) 11.00 Kvizi: Facciamo un affare, 11.30 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis in 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Napoved programov: Anteprima 14.10 Film: Venezia, la luna e tu (I due gondolieri) (Kom., 1958, r. D. Risi, i. A. Sordi, M. Allasio) 16.15 Nanizanka: Gavilan 17.15 Dokumentarna oddaja: Big Bang 18.00 Športna rubrika: Record 19.30 Kviz: Zig Zag, vodita Vianello in Mondainijeva 20.30 Zabavni spored: Grand Hotel 23.00 Aktualnosti: Parlamento in 23.45 Filmske novosti 0.15 Film: Due settimane in un'altra città (Dram., 1952, r. V. Minnelli, i. K. Douglas, C. Charisse)	9.00 Nadaljevanka: Marina 9.40 Nanizanka: Lucy Show 10.00 Film: Ragazza per un'ora (Dram., 1960, r. J. Cates, i. A. Francis, L. Nolan) 11.45 Nanizanki: Con affetto tuo Sidney in 12.15 I Ropers 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke 14.15 Nadaljevanki: Marina in 15.00 Agua viva 15.50 Napoved programov: Retequattro per voi 16.10 Film: Luce nella piazza (erot., 1962, r. G. Green, i. O. de Havilland, Y. Mimleux) 17.50 Nanizanke: Lucy Show 18.20 Nadaljevanke: Ai confini della note, 18.50 I Ryan, 19.30 Febbre d'amore 20.30 Film: Il grande sentimento (vestern, 1964, r. J. Ford, i. R. Widmark, C. Baker, K. Malden) 23.15 Napoved programov: Retequattro per voi 23.30 Nanizanke: Mash, 24.00 Kingstone, 0.50 Cinema e Co. 1.20 Ironside	Son, 9.20 La casa nella prateria, 10.10 Wonder woman, 11.00 La donna bionica, 11.50 Quincy in 12.40 Agenzia Rockford 13.20 Kviz: Help, vodijo Fabrizia Carminatti in I Gatti di Vicolo Miracoli 14.15 Šport: ameriški "football" 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Hello Spank, Mila e Shiro 18.00 Glasbena oddaja: Musica è 19.00 Kviz: Gioco delle coppie, vodi Marco Predolin 19.30 Nanizanka: La famiglia Addams 20.00 Occhi di gatto 20.30 Nanizanke: Supercar, 21.25 A—Team 22.20 Hardcastle and McCormick 23.15 Športna oddaja: Grand Prix 0.30 Glasbena oddaja: Dee-jay television EURV TELEPADOVA 14.00 Šport: Eurocalcio 15.00 Športna rubrika: Rombo TV 16.00 Šport: Catch 17.00 Nanizanka: La grande lotteria	18.00 Risanke: Voltron, Hero Hight 19.30 Nanizanka: Zorro 20.00 Risanke: Sport Billy 20.30 Film: Il ritorno di Clint il solitario (Vestern, 1973, r. George Martin, i. G. Martin, Marina Malfatti, Klaus Kinski) 22.30 Šport: Catch 23.30 Nanizanki: Bret Maverick 0.30 Film: La "cosa" da un altro mondo (fant., 1951, r. C. Nyny, i. M. Sheridan) TELEFRIULI 13.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 14.30 Nogometna tekma: Fiorentina - Udinese 15.30 Glasbena oddaja: GTX Music 18.30 Športna rubrika 19.00 Dnevnik 19.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 20.30 Film: La vera storia di Lucky Welsh (Dram., r. G. Fowler jr., i. C. Bronson in C. Matews) 22.15 Informativna oddaja 22.45 Dnevnik 23.15 Nanizanka: Arrivano le spose TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	22.50 Literarni nočno: Peter Levec - Zeleni val; 23.05 Od tod do polnoči; 00.05 — 5.00 Nočni program, glasba. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev — glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Il jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 — 13.00 Prenos II. programa Radio Ljubljana; 13.00 Otvoritev — Kruh in sol Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Priromski dnevnik; 17.00 Microchip; 17.15 Zamejska reportaža; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev programov — Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00—12.00 Prirčno vaši; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 14.35 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Oddaja o nogometu; 15.45 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 20.00—6.00 Nočni program Radia Koper. RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja - vodi Majda; 15.00 Glasba po željah - v studiu Sabina; 17.00 Zakaj tako, kaj mislite vi - vodita Gabrijela in Martina; 19.00 Listam po časopisih - vodi Vinko.

Po imenovanju predsednika trgovinske zbornice Scarano ostaja na županskem mestu vendar v nesoglasju z vodstvom KD

Četrtek se je goriškega občinskega sveta, o poteku katere smo že poročali na prvi strani včerajšnje številke našega dnevnika, je pokazala, da smo imeli prav, že pred tedni, ko smo pisali o razpokah znotraj goriške krščanske demokracije v zvezi z imenovanjem novega predsednika trgovinske zbornice. Pravzaprav ne gre za razpoke znotraj stranke marveč za spor med pokrajinskim odborom stranke in goriškim županom Scaranom. Ta pa ima za seboj nad tri tisoč preferenčnih glasov (podatek je iz lanskih volitev), zaradi tega ga ni podcenjevati, pa čeprav je v stranki osamljen. Vsaj tako se zdi. Pokrajinski odbor KD je namreč soglasno predlagal, da se za predsednika trgovinske zbornice izvoli dr. Enzo Bevilacqua, sedanji pokrajinski odbornik za načrtovanje, sicer pa eden vodilnih funkcionarjev deželne uprave. Bevilacqua je tesen sodelavec predsednika deželne vlade Biasuttija, sodi tudi v krog njegovih strujarskih tovarišev, če lahko še vedno uporabljamo izraz »struja«. Na Goriškem pa sodi v isto skupino pokrajinskega tajnika Criscija in deželnega odbornika Brancitija. S položajem predsednika trgovinske zbornice se bo ta skupina še bolj utrdila in brez dvoma bo v goriški krščanski demokraciji vladala veliko let.

To pa Scaranu ni všeč. Še zlasti zaradi tega, ker imajo nekateri v krščanski demokraciji drugačne pogle-

de kot on. Še zlasti v vodenju poslov trgovinske zbornice, ki so v zvezi s prosto cono. Istočasno pa Scarano trdi, da je Gorica prepuščila vodenje politike in gospodarstva Trzinu. Z izgubo predsedniškega mesta trgovinske zbornice se bo teža vodenja pokrajinskih zadev še bolj nagnila v prid Trzinu.

Na četrtkovi seji občinskega sveta so te stvari prišle uradno v javnost. To sicer ne po zaslugi Scarana, demokristjanov ali večinskih strank. Uradni razlog za razpravo je bila resolucija KPI in zelenih o predvidenih zamenjavah na vodstvu trgovinske zbornice. Ko so predlagatelji izročili pred tednom dni resolucijo je bila zamenjava šele predvidena. V torek pa je Biasutti dekret o imenovanju Bevilacqua podpisal. Zato je bila s formalnega vidika razprava o tem najbrž odveč, kot so menili nekateri zastopniki večinskih strank. Ni pa bila odveč s političnega vidika, saj je dala možnost razprave ne le o goriškem gospodarstvu marveč o odnosih znotraj večinske koalicije. Opozicija je stvar seveda izkoristila, pa čeprav je našla ob koncu večino kompaktno v tem, da je zavrnila združen predlog svetovalcev KPI-PLI-Zelenih.

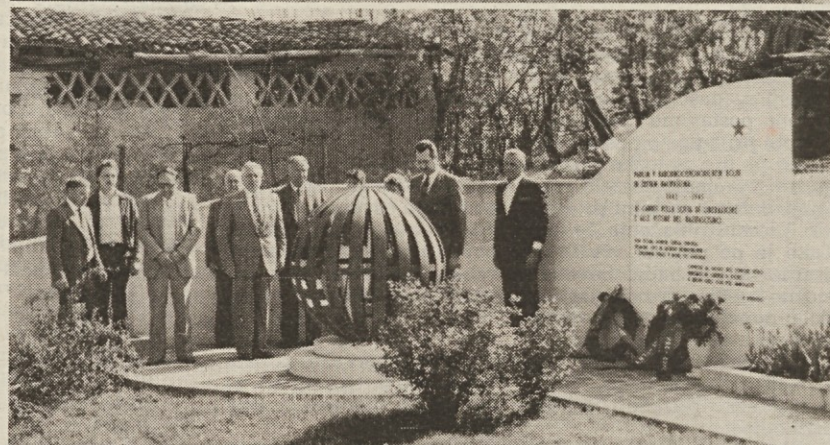
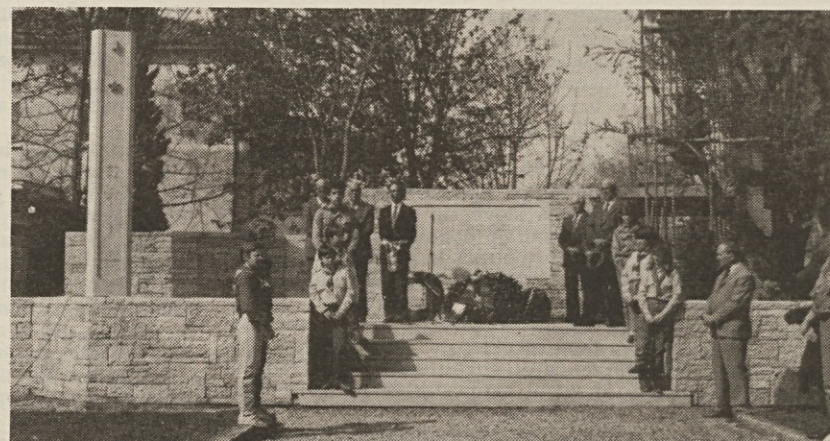
Prav je, da našim bralcem svetlimo še kako drugo plat. V torek so občinski odborniki razpravljali o našem članku objavljenem tistega dne, kjer smo dajali pod vprašaj morebit-

no ostavko župana Scarana. Ta je odbornikom povedal, da so znani spori med njim in vodstvom KD o imenovanju Bevilacqua in da bi bilo lahko prišlo tudi do njegove ostavke. V sredo zvečer se je sestalo pokrajinsko vodstvo KD s Scaranom. Razprava je bila zelo vroča, še zlasti med Scaranom in tajnikom Criscijem. Bajè je bilo na tej seji nekako potrjeno, da pride do ostavke. V četrtek zjutraj je Messaggero Veneto napisal, da Scarano odstopi. Napisano je bilo to, kar je župan povedal na torkovi seji odbora. Nekateri odborniki so včeraj poudarjali, da je to našemu kolegu novinarju moral povedati nekdo iz odbora, kajti bile so označene besede, ki jih je tam župan izrekel. Še med četrtkovo sejo, med živahno razpravo, so se demokristjani bali, da bo Scarano izrekel hude kritike na račun tajnika Criscija.

V pogovorih na hodnikih pa je bilo poudarjeno, da bi bila morebitna Scaranova ostavka osamljena. Župan je sicer v svoji izjavi povedal, da neso-glasja med njim in vodstvom KD so, o ostavki pa da je le glasno razmišljaj. Sicer bo o vsem tem še govor. Vsekakor pa bo o razpletu dogodkov obvestil občinski svet. Povedati moramo tudi, da je marsikateri občinski svetovalec KD odobral Scaranova stališča. To je znak, da ima Scarano privržence med svetovalci, nima pa jih v vodstvu stranke, ki ji pripada.

Pred spomeniki padlim borcem

Naše ljudstvo počastilo 41-letnico osvoboditve

V vseh krajih na Goriškem so bile včeraj in tudi že v četrtek svečane proslave ob prazniku splošne protifašistične vstaje v Severni Italiji in zmage nad nacifašizmom. Proslave so bile pred spomeniki padlim. Izvzele so svečano, kot vsako leto ob tem času. Letos, ob 41. letnici zmage in osvoboditve Gorice ter naših krajev, so te proslave imele še poseben prizvok. To v trenutku ko hočejo nekateri osporavati vrednote odpornišva s tem, da postavljajo spominska obeležja deportirancem, med katerimi jih je velika večina takih, ki so pomagali fašistom in nacistom, oziroma bili v njih vrstah. Zaradi tega so te počastitve spomina padlih za svobodo imele pri nas letos še poseben pomen.

Na vseh so bili udeleženci v prvi vrsti nekdanji partizanski borci včlanjeni v Vsestržavni zvezi partizanov Italije. Na proslavah pa so seveda sodelovali tudi zastopniki SK GZ, prosvetnih društev, občinskih uprav ter drugih društev in organizacij.

Na glavnem goriškem pokopališču so zastopniki SKGZ in borcev ter mladine položili venec že v četrtek popoldne. V četrtek zvečer je bila proslava pred spomenikom padlih v Gabrijah, ki je bila v priredbi domačega društva Škala.

Včeraj pa je bila cela vrsta proslav. V doberdobski občini so bile proslave pred spomeniki v Doberdobi, na Poljanah, v Dolu in v Jamljah. V Doberdobi je bila najprej na čast padlim. Na prireditvah so poleg občinske uprave ter borčevske zveze sodelovali šolarji, kulturna društva Jezero, Hrast in Kras, sodelovali so tudi taborniki in skavti. V Jamljah na pokopališču, so spomin padlih tako med NOB kot v prvi svetovni vojni počastili s tem, da so obnovili grobnico. Govorila sta župan Mario Lavrenčič in domačin Silvano Semolič.

V sovedenjski občini so bile počastitve v Sovodnjah, na Vrhu in na Peči. Tudi tu so bili prisotni zastopniki občine, borcev ter raznih društev. Pel je združen pevski zbor sovedenjske občine, sodelovali so tudi recitatorji.

Slovesnosti so bile tudi v Pevmi, v Podgori in v Štandrežu. Tu sta pela zbora društva Oton Župančič, govorila pa sta deželni svetovalec Ivan Bratina in občinski svetovalec Roberto Buscolini. V Podgori so sodelovali zbor Andrej Paglavac ter številni domačini.

V Števerjani so slovesnost 1. maja. Podobne slovesnosti so bile tudi v furlanskih in bizjaških občinah Goriške.

V četrtek je bil uvod v slavnosti ob 40-letnici Dijaškega doma

Slovenski dijaški dom Simon Gregorčič iz Gorice praznuje pomemben jubilej: 40-letnico delovanja. V četrtek zvečer so se zbrali v domskih prostorih vsi, ki so na katerikoli način imeli opravka s to institucijo, ki odigra v našem narodnostnem kontekstu, predvsem pa pri vzgoji mladega človeka, neneadomestljivo vlogo.

Tudi te misli je na srečanju podčrtal ravnatelj doma Edmund Košuta, ki se je pohvalno izrazil o vseh zasebnikov in organizacij, ki so pomagale rasti doma.

Pomemben jubilej pa bo goriški Dijaški dom slavnostno počastil 25. maja, ko se bo v njegovih prostorih zbralo na stotine bivših in sedanjih gojencev, vzgojiteljev, pomožnega osebja, šolnikov, predstavnikov šolskih in družbenih organizacij, skratka vsi, ki so na en ali drugi način bili ve-

zani na to institucijo. Ravnateljstvo doma poziva vse (osebnih vabil ne bodo pošiljali), da se udeležijo srečanja in s tem prispevajo, da bo slav-

nostno srečanje doseglo svoj cilj.

Na četrtkovem srečanju so za kulturni utrinek poskrbeli Sovodnjaški dekleta, ki so podala venček narodnih.

Prijetna slavnost ob 100-letnici Franceta Lojzeta Devetaka

Stoletnica ni vsakdanja stvar. Zaradi tega je bilo čisto razumljivo, da se je okrog Franceta Lojzeta Devetaka, našega rojaka, po rodu iz Opatjega sela, ki živi v Ronkah že več kot šestdeset let, zbralo veliko sorodnikov ter prijateljev. Cerkev v Romijanu je bila včeraj dopoldne napolna ljudi, ki so tja prišli da bi počastili prav včeraj sto let starega očaka. O njem in njegovem delu smo pisali že včeraj. Zaradi tega se bomo danes omejili na včerajšnjo slovesnost. Moramo pa dopolniti nekaj iz našega včerajšnjega članka. Nekdo nam je namreč pošteno zagodel. Napisali smo, da je Franc Lojze Devetak izdeloval biče, pa je nekdo v Trstu napisal, da »je izdeloval hiše«. Zakaj je do tega prišlo ne vemo. Prav bič, stari opajski bič, mu je včeraj v dar iz Opatjega sela prinesel na dom 76-letni Justo Marušič, najbrž zadnji izdelovalec bičev v tej kraški vasi. Slavljenju je Justo prinesel tudi posodo vklesano v krasnem

kamnu. V njej je bila vklesana številka 100. Opajci, pred prvo vojno jih je bilo kar 18, ki so izdelovali biče, ter jih prodajali na Češko in na Dunaj, so jim pravili »škrbci«. Izdelovalci bičev pa so bili »škrbecarji«. Tako jim sicer pravijo tudi Bizjaki.

Na včerajšnji slavnosti v Ronkah je maševal slavljenčev nečak Jurij Devetak, rektor cerkve Srca Jezusovega v Ljubljani. V nabito polni cerkvi je govoril italijansko in slovensko.

V spodnji dvorani je zatem slavnost začel domači župnik Paolo Bonetti. Govoril je župan Ronk Gianmassimo De Pace tudi v imenu prisotnega predsednika pokrajine Silvia Cumpete. Govorila je tudi Marija Ferletič v imenu SSO. Francu Lojzetu Devetaku so izročili portret delo slikarja Lorenza Furlanija ter vrsto drugih daril. Pel je domač zbor Dino Salvador. Ob zaključku je zaigrala še domača godba na pihala. (mw)

Javni posvet SSK o šolskih stavbah

Stranka je za gradnjo južnega šolskega centra v Gorici

Zdi se, da je rešitev vprašanja za gotovitve ustreznih šolskih prostorov za slovenske višje srednje šole v Gorici danes vendarle nekoliko bliže, kakor še pred kakšnim letom, čeprav je treba istočasno opozoriti na še mnoge nejasnosti, pomisleke in tudi različna mnenja glede možnih rešitev. Goriški župan Scarano je imel v zadnjih tednih vrsto srečanj s predstavniki Sindikata slovenske šole, s ravnatelji slovenskih srednjih šol in s pokrajinskim vodstvom Slovenske skupnosti. Seznanil jih je z okvirnim načrtom za gradnjo južnega šolskega centra in hotel vedeti za njihovo mnenje, še preden bi o načrtu konkretno je razpravljali v občinskem odboru in občinskem svetu. Gradnja šolskega objekta, kamor bi lahko vselili nižjo srednjo šolo in skoraj vse višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom ter primerne avditorije in telovadnice, bi veljala okrog 9,5 do 10 milijard lir. Šolo bi lahko zgradili v zelo kratkem času in to na zemljišču, ki je last pokrajinske uprave, in ki je v regulacijskem načrtu že namenjeno tovrstnim gradnjam. Parcela je na območju med Ulico Puccini in Duca d'Aosta.

Tako informacijo je na nedavnem javnem posvetu, ki ga je o vprašanju šolskih gradenj za slovenske šole v Gorici sklicalo pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti, posredoval pokrajinski odbornik Mirko Špacapan. Namen posveta je bil, da bi glede nakazanih in možnih rešitev našli kar se da enotno stališče, je v krajšem

uvodnem posegu povedal pokrajinski tajnik SSK Marjan Terpin.

Stališče SSK je, da naj se za potrebe slovenskih srednješolskih zavodov gradijo nove stavbe. Zato ne bi kazalo opustiti priložnosti, ki se ponuja v tem trenutku s pobudo, ki jo je na lastno odgovornost, začel goriški župan. Novogradnja se zdi v tem trenutku tudi prej izvedljiva, kakor odkup in preureditev poslopja malega semenišča, kjer je zdaj nastanjena večina višjih srednjih šol.

Na posvetu, ki je bil v konferenčni dvorani Palace hotela, je zatem pokrajinski odbornik Mirko Špacapan nanizal vrsto vprašanj, ki tako ali drugače segajo na področje šolstva, predvsem pa naglasil, da moramo na vprašanje, ki se postavlja, gledati bolj stvarno, predvsem pa brez čustvenih spon.

Žal je bil odziv na javni posvet nekoliko skromen. Iz razprave, ki je sledila uvodnemu posegu pa bi lahko izluščili naslednje: predstavniki SSK so odločno za gradnjo nove šole; nekateri posamezniki se kar ne morejo ločiti od sedanje lokacije; posebej je bilo naglašeno, naj o tako pomembnem vprašanju odločajo vse komponente slovenske narodnostne skupnosti.

● V lažji prometni nesreči na vogalu med Ul. Duca d'Aosta in Tržaško ulico v Gorici se je predsmočnoim po 22. uri poškodoval 64-letni Sergio Vuga iz Ul. Fatebenefratelli 13. Dobil je pretres možganov zaradi katerega se bo moral zdraviti teden dni.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da bo avtobus za izlet v Ljubljano na baletno predstavo odpotoval v torek, 29. t.m. ob 13.30 iz Štandreža (pri spomeniku), nato ob 13.40 pri gostilni Paulin v Gorici in ob 13.50 na Travniku.

prireditve

Kulturno društvo Sovodnje vabi dre-vi ob 20. uri na gostovanje dramskega odseka iz Sovodnja pri Škofji Loki. Gosti bodo podali veseloigro Sreča na kredit. Prireditve bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

kino

Gorica

VERDI 21.00 Gianni Morandi e il teatro.
CORSO 16.30–21.00 »La mia Africa«.
VITTORIA 17.30–22.00 »Porno hard babies«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30–22.00 »Una spina nel cuore«.
COMUNALE 18.00–22.00 »Senza tetto ne legge«.

Krmin

OBČINSKO GLEDALIŠČE 17.00–21.30 »La donna del tenente francese«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00–20.00 »Francoski ljubimec«.
DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443.

Poročilo predsednika Lebana na občnem zboru

Za 19 odst. višje hranilne vloge lani v goriški Kmečki banki

Hranilne vloge in tekoči računi so se v lanskem poslovnem letu povečali za 18,98 odst. in dosegli 73.477.689,890 lir (skoraj 12 milijard več kot leto prej). Čistega dobička so lani uštevili 570.610.551 lir, ali 12,13 odst. več kot leto prej. Razne naložbe znašajo 21.649.385.821 lir, kar pomeni tri milijarde in pol več kot leto prej in 19,08 odstotka več. Povečalo se je od 144 na 157 število članov. Razširili in povečali so poslovanje ter zvišali število uslužbencev.

To je le nekaj podatkov, ki smo jih vzeli iz poročila, ki ga je predsednik upravnega sveta Kmečke banke v Gorici Ksaverij Leban prebral na občnem zboru, ki je bil v četrtek zvečer v Kulturnem domu v Gorici.

Ta naš denarni zavod, ki deluje v Gorici nepretrgoma od leta 1908, je torej pokazal spet napredovanje. Kljub gospodarski krizi, ki še vedno pesti Goriško, kjer se je število zaposlenih zmanjšalo, in kljub naraščajočim težavam ter omejitvam trgovanja z Jugoslavijo, saj novi jugoslovanski devizni predpisi so prive-

dli do omejitve trgovanja v okviru obmejnih računov. Niti v tem letu ni videti, da bi prišlo do sprememb.

V Kmečki banki so tudi v lanskem letu razvijali nove službe in izboljšali organizacijo dela. To je za sodobno banko potrebno. Kmečka banka se je v to usmerila šele potem ko je odprla nov sedež na Verdijevem korzu. Prej pravzaprav niso mogli dejavnosti razširiti. Prizadevajo si tudi, da bi odprli podružnico. S tem v zvezi, tako je povedal predsednik, so napravili potrebne korake in upajo, da jim bo prošnja uslišana.

V zadnjem letu so, v sklopu konzorcija ljudskih bank v katerega so vključeni, pričeli s koriščenjem kreditov z raznimi finančnimi ustanovami kot so Mediocredito ter Fondiario iz Gorice. Uvedli so novo službo kmetijskih kreditov. Prav tako imajo možnost dajati kredite obrtnikom. Gre za kredite, ki jih dajejo deželna ter druge javne uprave oziroma ustanove. Dajejo tudi dolgoročne kredite za gradnjo stanovanj. V zadnjem času so se ljudske banke, med temi je tudi Kmečka

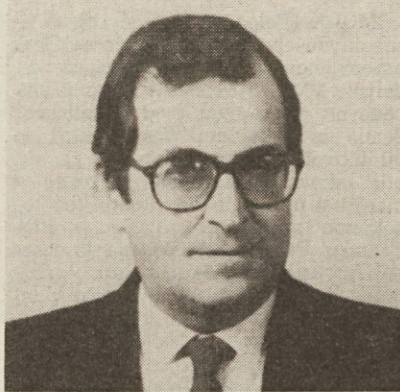
banka, vključile v akcijo da dajejo dolgoročnih kreditov za obnavljanje starih stavb.

Povečali so poslovanje z devizami, kar jim omogoča možnost, da bodo dobili status »banca agente«.

Napredovali so tudi na področju trgovanja z vrednostnimi papirji. O tem je v zadnjih letih v Italiji veliko govora. Uspehi so dobri tako kar se tiče njihovega portfelja kot tistega strank Kmečke banke. Lani so uvedli kot novosti tako splošno upravljanje vseh vrednotnic (amministratore patrimoni mobiliari) kot tudi vlaganje v skupne sklade in sicer v »Visconteo« in »Sforzesco« družbe Gesfimi iz Milana. Kmečka banka je namreč z drugimi ljudskimi bankami delničar te družbe.

Poročilo nadzornega odbora je prebral njegov predsednik Silvan Mesesnel. Pozdrav članom Kmečke banke sta prinesla tudi predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja dr. Vito Svetina in predsednika bančne sekcije tega združenja Pavel Milič.

Nov goriški prefekt Garsia prihaja k nam iz Piemonta

S 1. majem nastopi svojo funkcijo v Gorici nov prefekt. To je dr. Vincenzo Garsia, Rodein je iz Catanie. Ima 51 let. V službi notranjega ministrstva je od leta 1960, torej 26 let. Doslej je služboval več let na prefekturi v Cuneu, ter na tisti v Turinu. Tu je bil pet let, najprej kot šef kabineta, potem pa več časa kot podprefekt - vikar.

Ker se naloge prefektur spreminjajo je v Turinu vodil notranji preustroj tamkajšnje prefekture. Kot zastopnik vlade je bil dolgo vrsto let član deželnega nadzornega odbora za krajevne uprave. Zaradi tega dobro pozna pristojnosti občin, pa čeprav je doslej delal v deželi Piemont, ki je dežela z navadnim statutom. Pri nas, kjer

imamo deželo s posebnim statutom, pa so naloge občin za malenkost različne.

V funkcijo prefekta je bil povišan z dekretom ministrskega sveta letos 27. februarja. Pred kratkim so ga imenovali za goriškega prefekta, kjer bo funkcijo prevzel čez nekaj dni.

Novemu prefektu seveda želimo vse najboljše v naši sredi. Seveda si nadejamo, da se bo pri nas pobleže seznanil tudi z našo slovensko problematiko. Dosedanjemu prefektu dr. Pierangeliju, ki odhaja iz našega mesta pa želimo najbolje v novi funkciji.

Obvestilo zavoda za socialno skrbstvo

Pokrajinsko ravnanje zavoda za socialno skrbstvo (INPS) obvešča, da so te dni prešli navodila glede izvajanja posebnih olajšav v smislu zakona št. 26 z dne 29. januarja 1986 (paket Altissimo). Podjetja lahko omenjene olajšave upoštevajo že v prijavi mod. DM/10/M, ki jo morajo vložiti do 21. t.m.

Zavod INPS je vsem podjetjem sicer že razposlal posebno okrožnico, za takojšnjo in posebno pojasnila pa se interesenti kljub temu lahko obrnejo do uradov v Gorici in Trzinu. Ugodnosti in olajšave veljajo za podjetja v vsej pokrajini.

Stališče ANPI o spomeniku v rajonskem svetu v Podgori

»Sekcije vsedravnega združenja partizanov Italije nikoli niso bile proti postavljanju spominskega obeležja deportirancem v Jugoslavijo iz pietetnih nagibov; odločno pa nasprotujejo potvarjanju zgodovine in pomenu, ki se skuša vtisniti dogodku ob skorajšnjem odkritju spomenika deportirancem v Spominskem parku. Nesprejemljivo je, da se skuša nacistične kolaboracioniste, ki so si umazali roke s pobijanjem in mučenjem in ki so prisegli zvestobo Hitlerju, postavljati za vzglad domovinske ljubezni. Nesprejemljivo je, da take pobude gmotno in moralno podpirajo tudi javne ustanove in da se po drugi strani skuša preprečiti vsakršna javna razprava. Zaskrbljujoče je nadalje dosleden molk predstavnikov strank, kljub nekajkratnim jasnim opozorilom o nevarnosti izrabljanja pietete za netenje sovraštva v teh krajih«.

Tako je v kratkem stališče pokrajinskega odbora VZPI - ANPI za Goriško, ki sta ga na zadnji seji rajonskega sveta za Podgoro objavila predsednik združenja Mario Fantini-Sasso in tajnik Giuseppe Lorenzon. Sejo je sklical rajonski svet na pobudo podgorske sekcije VZPI-ANPI in nanjo povabil tudi goriškega župana Scarana. Slednji se seje, kot je bilo tudi pričakovati, ni udeležil, češ, da je imel ob isti uri že dogovorjen sestanek s člani pokrajinskega vodstva krščanske demokracije. »Lahko bi se domenili za drug datum,« so ugotavljali na seji rajonskega sveta. Sicer je župan v lastnoročnem prispevu v isti sapi dal razumeti, da se o tem vprašanju ne namerava pogovarjati, še posebej pa ne s člani rajonskega sveta. »Vsekakor smatram, da bi rajonski sveti sploh lahko razpravljali o vprašanih take vrste.« Poseben

komentar menda ni potreben.

Naj omenimo še, da je pokrajinsko združenje VZPI - ANPI ob dnevu splošne vstaje in osvoboditve izdalo poseben bilten (Resistenza e Repubblica) v katerem posebej opozarja na vrsto grobih napak in namernih potvorb, glede seznamov »nedolžnih« žrtev deportirancem v Jugoslavijo. Več kakor polovica tistih, ki naj bi izginili maja 1945 niso bili Goričani; veliko je takih, ki so padli v bojih proti partizanom že leta 1943 in 1944, nekateri pa so vojno preživel in umrli (ne zaradi posledic vojne) deset ali dvajset let po vojni. Nezaslišano je tudi, da so v seznamu osebe, za katere je dokazano, da so aktivno sodelovale v garibaldinskih enotah.

Naj omenimo še, da je delegacija VZPI - ANPI pred kratkim obiskala goriškega prefekta in ga opozorila na vse te stvari. Menda je obljubil, da bodo seznam popravili. Kot je slišati pa so 652 imenom dodali še nekaj novih...

Razpis mest za zdravnike

KZE obvešča, da sta bila v Deželnih uradnih listih dne 4. in 12. aprila objavljena razpisa za dodelitev mest dežurnega zdravnika v nočnem času in ob praznikih tako za splošne zdravnike kot za pediatrie. Rok za predstavitev prošenj zapade 30 dni po datumu vsake od objav. Prošnje je treba predstaviti v uradu drugega sektorja KZE pri splošni bolnišnici v Gorici.

Z občnega zbora Gospodarske zadruge

V prihodnjem letu bo dokončan športno-kulturni center na Vrhju

Vse kaže, da bodo Vrhovci naslednje leto slovesno otvorili prostore kulturno-športnega središča. Na desetem, jubilejnem občnem zboru Gospodarske zadruge, ki skrbi za gradnjo objekta, so se pogovorili o prehojenju poti ter o stvarnih možnostih, da bodo v najkrajšem času realizirali načrt, ki si ga sleherni Vrhovci srčno želi.

O tem je na skupščini v Devetakovi gostilni spregovoril predsednik zadruge dr. Leopold Devetak, ki je podčrtal, da je bilo delo na gradbišču najbolj vidno prav v zadnjem obdobju, ko so dokončali ploščad za športne namene, uredili balinarski stezi, pokrili prostore kulturnega središča ter razširili severni del igrišča. Vse to, kot je podčrtal sam predsednik,

ga je bilo storjeno ob veliki solidarnosti vaščanov, ki so veliko prostega časa preživeli na gradbišču in prispevali, da je gradnja sledila terminom, ki so jih bili določili.

Devetak je omenil, da po likofu, ki je bil 28. septembra lani, se je rahla utrujenost pri nekaterih le poznala. To pa je tudi razumljivo, saj zahteva prostovoljni pristop takemu delu veliko osebnega odpovedovanja. Kljub temu bodo člani zadruge, ki se je v zadnjem času tudi številčno okrepilo, ponovno odločneje poprijeli za delo in zaključili v roku, tako da bo vse nared za bližnjo otvoritev.

V zvezi s tem pa je Devetak podčrtal tudi pomembno vlogo, ki jo bo pri smotrni uporabi prostorov imelo društvo Danica. Glede tega je pozdravil prizadevanje društva, da se organizacijsko in številčno okrepi prav v pričakovanju slavnostnega odprtja, oziroma glede kasnejše uporabe prostorov.

Čeprav središče ni docela urejeno, se že danes opaža željo po njegovi uporabi. Tako velja za balinarsko sekcijo društva, v zadnjem času pa so na ploščadi pričeli z vadbo tenisa.

Tajnik Lucijan Černic je v svojem posegu predvsem podčrtal nenadomestljivo vlogo, ki so jo imeli številni vaščani pri realizaciji objekta. O tem velja samo podatek, da so domačini prispevali skoraj pet tisoč ur za pomoč pri gradnji. Nekateri izmed njih pa so beležili prave rekorde, saj so bili skoraj vsako soboto in nedeljo prisotni na gradbišču.

Po blagajniškem poročilu, ki ga je

podal Oskar Devetak, so prisotni spregovorili o raznih tekočih zadevah v zvezi z gradnjo.

Skupščino na Vrhju so sklenili z volitvami novega odbora. V njem so: Leopold Devetak (predsednik), Dominik Juren (podpredsednik), Oskar Devetak (blagajnik), Lucijan Černic (tajnik), Dominik Grillo, Remo Černic, Mario Devetak, Jožef Zotti in Valter Devetak. Razsodišče sestavlja Lado Devetak, Angel Frandolič in Franc Grilj, v nadzornem odboru pa so Boža Devetak, Renato Devetak, Lorenzo Panariti, Albin Berlot in Stanislav Černic.

Začasne službe na Občini

Občina Gorica bo v kratkem začasno zaposlila nekaj pomožnih uslužbencev. Zaposlitev lahko traja največ 90 dni, ne pridejo pa v poštev tisti, ki so že bili 90 dni zaposleni s podobno pogodbo, če ni po zaključku prejšnjega delovnega razmerja preteklo vsaj šest mesecev.

Zainteresirani lahko predstavijo prošnjo samo na posebnih obrazcih, ki so na razpolago na protokolnem uradu na županstvu. Prednostno lestvico bodo sestavili na osnovi praktičnega izpita iz strojepisja. Prošnje je treba predstaviti najkasneje do 12. ure 26. t.m. na županstvu. Podrobnejše informacije nudijo v uradu za sebj.

Lepši videz letošnjega sejma ESPOMEGO v Gorici

Vrata goriškega razstavišča so se torej odprla. Kar smo ugotovili najprej je to, da letos na sejmu ni več kramarske robe, kakršne smo videli zadnjih nekaj let. Takrat so priveditelji izkoristili kramarje, da so lahko napolnili razstavni prostor. Letos vsega tega ni. To je znak,

da je pravilna izbira trgovinske zbornice, da je ustanovila samostojno ustanovo in da je tudi praktično organizacijo sejma prepustila tistemu človeku, ki je sejme prirejal v prvih letih.

Letos torej razstavljajo industriji, obrtniki, trgovci. Ves prostor je

napolnjen. Marsikdo bo našel kaj koristnega za svoj dom, za svojo delavnico, za svojo pisarno. Seveda je treba šele ugotoviti, ali bo sejem imel uspeh, saj je znano, da se naše gospodarstvo ne nahaja v najboljšem položaju.

Med paviljoni izstopa skupni pa-

viljon podjetij iz Slovenije in Hrvaške. V ponedeljek bo jugoslovanski dan. Ta dan bo tekla tudi razprava o menjavi po obmejnih računih. Letos so se spet pojavili Mađžari. Ponujajo turizem in prehrambeno blago. Prisotna je tudi deželna ustanova za razvoj obrti ESA s

skupnim paviljonom obrtnikov. Na razstavišču ESPOMEGO je tudi precej slovenskih obrtnikov in trgovcev. Na razstavišču bodo tudi nekatere druge prireditve. Jutri bo trgovinska zbornica nagradila gospodarske operaterje in odvisne delavce zaradi dolgoterne zvestobe delu.

KROŽNA DIRKA PO APULIJI Saronniju etapa Pagninu dirka

MARTINA FRANCA (Taranto) — Roberto Pagnin je zmagovalac dirke po Apuliji. V včerajšnji četrti in zadnji etapi od Castellane Grotte do Martine France (170 km) je ohranil pičlo sekundo prednosti pred Saronnijem, ki je zmagal etapo in dobil pet sekund odbitka, ker pa je po 3. etapi zaostajal za 6", Pagnina ni mogel prehiteti. Vsa glavčina je na cilj prispela v zmagovalčevem času, Pagnin pa kot 16.

VRSTNI RED 4. ETAPE: 1. Saronni (It.) 4.1'37" s povprečno hitrostjo 42 km na uro; 2. Chesini (It.); 3. Moser (It.); 4. Wilson (Avstral.); 5. Galeschi (It.); 6. Rocco (It.); 7. Pedersen (Nor.), vsi isti čas.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Pagnin (It.) 19.22'7"; 2. Saronni (It.) po 1"; 3. Pedersen (Nor.) po 9"; 4. Chioccioli (It.) po 10"; 5. Bugno (It.) po 10"; 6. Moser (It.) po 11".

Kolesarstvo: Gomez še prvi

ZARAGOZA — Tretjo etapo kolesarske dirke po Španiji (Lerida - Zaragoza, 201 km) je v sprintu osvojil Belgijec Eddy Planckaert. Na skupni lestvici še vedno vodi Francoz Marc Gomez.

Prvi dan poskusnih voženj za VN San Marina Običajni dvoboj Senna-Piquet

IMOLA (Bologna) — Več kot 30 tisoč navdušencev je bilo v včerajšnjem prvem dnevu poskusnih voženj za nedeljsko VN San Marina v formuli ena ponovno priča boju med Brazilcem Senna in Piquetom. Tudi tokrat je bil hitrejši Senna, oba pilota pa sta bila edina, ki sta krog prevzela v manj kot minuti in 26 sekund. Več kot sekundo zaostanka za Senna ima Francoz Prost, četrti čas pa je dosegel ferrarijevec Alboreto, kar je najboljši dosežek Maranellove hiše v letu 1986 (v Braziliji je Alboreto startal v tretji vrsti, v Španiji pa celo v sedmi). Zadovoljni so tudi s sedmim mestom Johanssona, ki je bil počasnejši od Senna in Rosberga. Presenečil je tudi pilot Minardija Nanini, ki je bil s 16. časom boljši od Jonesa, Patreseja, De Angelisa in drugih.

Senna je izjavil, da bi lahko bil dosegel še boljši čas, če bi bilo na progi manj prometa.

Vrstni red prve deseterice

1. Senna (lotus) 1'25"050; 2. Piquet (williams) 1'25"890; 3. Prost (mclaren) 1'26"273; 4. Alboreto (ferrari) 1'26"428; 5. Mansell (williams) 1'26"752;

6. Rosberg (mclaren) 1'26"956; 7. Johansson (ferrari) 1'27"495; 8. Arnoux (ligier) 1'28"362; 9. Laffite (ligier) 1'28"411; 10. Berger (benetton) 1'28"559.

Svetovni rekord Salcejeve

RIM — Italijanka Giuliana Salce je postavila nov svetovni rekord v enourni hoji: prehodila je 12,644 km. Tudi prejšnji rekord je pripadal Salcejevi (12,456 km).

Veslanje: DP v Trstu

TRST — Pred barkovljanskim nabrežjem se je včeraj pričelo italijansko državno prvenstvo v veslanju, na katerem nastopa več kot 400 tekmovalcev iz 56 društev in vojaških ustanov. Finali bodo danes jutraj.

Tenis: Istrska riviera

PORTOROŽ — Jugoslovani Flego je v 2. kolu teniške Istrske riviere poskrbel za presenečenje, saj je prepričljivo premagal nosilca št. 1, Italijana Armellinija s 6:3, 6:1. OSTALA IZIDA: Rodriguez (Arg.) - Ploner (Av.) 5:7, 6:3, 6:4; Ileković (Jug.) - Henriksson (Šve.) 6:4, 6:3. (J. K.)

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

KOŠARKA: 3. finalna tekma

Drevi Cibona-Zadar

V Zagrebu bo drevi tretja in odločilna finalna tekma za naslov jugoslovanskega košarkarskega prvaka med zagrebško Cibono in Zadrom. V prvi tekmi so zmagali Zagrebčani (84:70), v drugi so bili uspešni Zadrčani (84:73), vendar tedaj ni igral Dražen Petrović. Drevi bo Cibona kompletna in ne bi smelo priti do presenečenja. Srečanje se bo pričelo ob 20. uri.

Kolesarstvo: dvojni uspeh nizozemskih tekmovalcev

RIM — Kolesarska dirka za »veliko nagrado osvoboditve« je prinesla dvojni uspeh Nizozemski. Zmagal je Mark van Orsouw, ki je 122 km prevozil v 2.54'53" s povprečno hitrostjo skoraj 42 km na uro. Drugi je bil njegov rojak Talen, tretji pa Kubanec Osmani.

Dirke se je udeležilo rekordno število 344 kolesarjev. Dober del teh bo danes startalo na etapni dirki po raznih deželah srednje Italije. Dirko prireja komunistično glasilo »l'Unità«

Crevatinu »La Carsolina«

TRST — Na tradicionalnem tekmovanju »La Carsolina« je zmagal Tržačan Gianni Crevatin pred Claudiom Licato in Domenicom Cantanom. Start tekme je bil v Bazovici, kjer je bil po 10 km tudi cilj. Nastopilo je več kot 1200 tekmovalcev.

Nogomet: turnir Alpe Adria

GORICA — V Gradišču in Romanu se je včeraj pričel mladinski nogometni turnir, na katerem nastopajo Milan, Triestina, Rumagna iz Cene, Udinese, Itala San Marco in Nova Gorica. Finalni tekmi za 3. in 1. mesto bosta 1. maja ob 16.30 oz. 18. uri.

Borovci dobri v Vidmu

VIDEM — Na deželnem atletskem tekmovanju v Vidmu sta borovca Aljoša Škabar in Gabrijel Sedmak dosegla dobra rezultata. Prvi je 110 čez ovire pretekel v 16"3, Sedmak pa je s kopjem dosegel 54,98 m.

Dirka tris

FIRENCE — Zmagovita kombinacija dirke tris je 18 - 14 - 17. Zmagovalcev je bilo 282, ki bodo prejeli po 3.021.939 lir.

domači šport

Danes

Sobota, 26. aprila 1986

ODBOJKA

MOŠKA C-2 LIGA

20.30 v Štandrežu: Val - Vivil; 20.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Libertas Rozol - Olympia Terpin; 20.30 v Vidmu, Ul. Scrooppi: Volley ball - Bor JIK Banka

ŽENSKA C-2 LIGA

19.00 na Opčinah: Sloga - Fontana-Fredda; 20.30 v Gorici, telovadnica UGG: Pastificio Crisci - Sovodnje Centralsped

MOŠKA D LIGA

18.00 v Štandrežu: Val - Katalan; 18.30 v goriškem Kulturnem domu: Naš prapor - Pastificio Crisci

ŽENSKA D LIGA

15.30 v Trstu, šola Suvich: Le Volpi - Kontovel Electronic Shop; 20.30 v Pierisu: Pieris - Sloga; 20.30 v Foljanu: Corridoni - Dom Agorest; 20.30 v Tržiču, Zelena telovadnica: Canon - Breg Agrar

UNDER 16 ŽENSKO

15.30 v Trstu, licej Petrarca: OMA - Bor; 16.00 v Trstu, pri Sv. Sergiju: DLFAC - Sloga B

UNDER 14 ŽENSKO

15.00 v Trstu, Monte Cengio: CUS B - Bor

KOŠARKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

18.00 v Trstu, šola Da Vinci: Barcolana - Bor A

DRŽAVNI KADETI

17.00 v Trstu, na 1. maju: Jadran Farco - Fantoni

DEČKI

17.30 v Trstu, pri Sv. Sergiju: Servolana Leasest - Bor Adriaimpex

PROPAGANDA

14.30 v goriškem Kulturnem domu: Dom - Arte Bittesini; 16.00 v Nabrežini: Sokol - Breg

NOGOMET

UNDER 18

15.30 v Bazovici: Zarja - Costalunga

CICIBANI

15.00 v Ronkah: Ronchi - Mladost; 16.00 na Proseku: Primorje - Giarizzone; 16.00 v Trstu, Sv. Alojzij: San Luigi - Zarja; 16.00 v Dolini: Breg - Domio

Jutri

Nedelja, 27. aprila 1986

KOŠARKA

MOŠKA B LIGA

18.30 v tržaški športni palači: Jadran - Ferrara

1. MOŠKA DIVIZIJA

8.30 v Miljah, Ul. D'Annunzio 6: CGI - Polet

PROPAGANDA

9.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Inter 1904

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.30 v Dolini: Domio - Zarja; 15.30 v Foljanu: Fogliano - Vesna

NARAŠČAJNIKI

10.30 v Trstu: Sv. Ivan: Kras - Domio

NAJMLAJŠI

10.30 v Tržiču: San Polo - Mladost

ZACETNIKI

9.30 v Mediji: Medea - Juventina; 10.00 na Proseku: Primorje - Opicina; 12.00 v Trstu, pri Sv. Sergiju: Costalunga - Breg

ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKO

9.30 v Trstu, licej Galilei: Inter 1904 - Sokol; 10.00 v Trstu, licej Petrarca: Montasio - Sloga A; 11.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Ricreatori

UNDER 14 ŽENSKO

9.30 v Trstu, Monte Cengio: CUS A - Sokol; 11.00 v Nabrežini: DLFAC - Breg

Košarka: v jutrišnjem predzadnjem nastopu pred domačim občinstvom

Jadranovci proti motiviranemu Ecocementiju

Predzadnji Jadranov nastop na domačem igrišču. Prihaja Ecocementi iz Ferrare. Poraz v preteklem kolu je emilijansko ekipo potisnil na peto mesto razpredelnice, kar ni najboljše glede na cilje Michelinijeve postavbe, ki se bori za vstop v A-2 ligo. Ločita jo le dve piki od Panapesce in Spondilatteja, ki si delita drugo mesto, medtem ko je Ferrara na četrtem mestu, v družbi Castorja in Maltintija.

Ecocementi je, kot povedano, v prejšnjem kolu gladko izgubil proti Teoremi iz Areseja, in to na lastnem igrišču. Ne dovemo kaže, da je Ferrara vse prej kot nepremagljiva, to da jutri bodo košarkarji iz Ferrare verjetno dali od sebe vse, kar zmorejo. Prvi razlog je ta, da imata to

krat tako Maltinti kot Castor precejšnje izgube za zmago, čeprav igrata v gosteh. Drugi razlog so ambicije emilijanskega moštva: če res razmišljajo o A-2 ligi, si do konca prvenstva nikakor ne smejo privoščiti nobenega spodrsnjaja več, temveč morajo ostati v stiku z vrhom in upati na ugodne razplete v drugih srečanjih.

Iz tega je razvidno, da bo Ecocementi v Trstu stopil na igrišče pod precejšnjim psihološkim pritiskom, to pa je za katerokoli ekipo zelo nevarno, prej škodljivo kot koristno. Jadranovi aduti so delno vezani na nasprotnikovo »moralo«, v večji meri pa na lastne sposobnosti. Idealni recept za pot do zmage je spet isti: obramba, skok pod košema (predvsem pod lastnim košem), hitrost v izva-

janju protinapadov, uigranost pri izvajanju taktičnih navodil v napadu, natančnost. Na dlani pa je, da jadranovci nimajo nikakršnih psiholoških obremenitev ki bi slabo vplivale na sproščenost v igri. Iz zdravstvenih razlogov bosta tudi tokrat manjkala Ivo

TAKO V PRVI TEKMI Ecocementi — Jadran 72:66 (38:30)

ECOCEMENTI: Costa 5, Monari 2, Morelli 5, Fabiani 7, Di Benedetto 4, Natali, Montaguti 2, Coppari 7, Masetti 18, Cantamessi 22.

JADRAN: Žerjal 8, Ban 18, Sosič 2, Zarotti 12, Čuk 8, Rauber 14, K. Starc 4, I. Starc, Lokar, Daneu.

»Uspavali« nogometaše Kopra

Že dalj časa se je po Kopru sušljalo, da z gostovanjem nogometašev Kopra v Bački Topoli ni bilo vse v redu. Včeraj so nam na tiskovni konferenci v NK Koper posredovali novico, da so se igralci Kopra pred, med in po tekmi počutili utrujene, zaspane, nerazpoložene in nezbrane, zato so dvema igralcema vzeli urin in vzorce poslali na toksikološki oddelek inštituta za sodno medicino v Ljubljano, kjer so v obeh vzorcih po analizi zasledili substance bromazepana, ki ima psihično sproščajoče in mišično relaksirajoče efekte. Ugotovitev inštituta je vodstvo Kopra včeraj posredovalo tekmovalni komisiji druge zvezne nogometne lige.

Nepričakovan poraz Doma

Dom — Elektra 86:90 (43:43)
DOM: Mauro Dornik 9, Ugo Dornik 10, Ziani 15, Coretti 22, Nanut 30.

ELEKTRA: Gabrijelčič 6, Humar 36, Jeklin 28, Žorž 8, Korenč 6, Križaj 6.

PON: nihče; ON: Dom 12, Elektra 14.

Domovci so v zaostalem srečanju novogoriške trim lige doživeli nepričakovan poraz na domačih tleh. Izgubili so namreč proti skromni ekipi Flektre, ki so jo v prvem srečanju premagali z več kot tridesetimi točkami razlike.

Naši so tokrat zaigrali res brezglavo, odstotek v metih je bil katastrofalen, veliko pa je bilo tudi število izgubljenih žog. Vse to je omogočilo sicer postrvovalnemu nasprotniku, da je belo-rdeče zaslužno premagal. Ekipi sta si bili enakovredni vse do zadnje minute srečanja, ko je Elektra povedla s štirimi odločilnimi točkami.

Prihodnje in zadnje srečanje bodo belo-rdeči odigrali v sredo v Dobrovem proti ekipi Brd. (M. Čubej)

Kolesarstvo: na dirki za »pokal Montes«

Jugoslovani v ospredju

TRŽIČ — Endrio Leoni iz Veneta je ponovil lanskoletni uspeh na tradicionalni kolesarski dirki za mladince za 32. pokal Montes, ki je bila včeraj po cestah goriške pokrajine s startom in ciljem v Tržiču. Resnični protagonisti pa so bili jugoslovanski kolesarji, ki so izredno množično nastopili na tej manifestaciji, predvsem pa mladi Borut Ječnik iz kranjske Save, varovanec trenerja Bojana Udoviča, ki je osvojil dve tretjini izmed 18 letelih ciljev, razporejenih na progi, in bil tudi absolutni zmagovalac gorskih ciljev na Vrhju in S. Martinu.

Dirka je bila izredno borbeno, o čemer priča tudi visoka poprečna hitrost: več kot 40 km na uro. Po dolgem begu skupine kolesarjev, ki je trajal od Krminja preko briških gričev do Vrha, je v Doberdobi iz ozadja startal Leoni, ki je kmalu ujel ubežnike in prepričljivo zmagal pred domačinom Cancianijem v sprintu osmih

kolesarjev, med katerimi je bil Ječnik tretji, peti je bil Stangelj iz Novega mesta, 6. Smajdek, prav tako iz Novega mesta in 8. Cvet iz Celja. Ekipno je zmagala ekipa Stecat pred Novomeščani.

Omeniti je treba, da so Jugoslovani med vrsto letelih ciljev zmagali tudi v Štandrežu, kjer so osvojili prvega izmed petih pokalov, med katerimi pokal Despar Market in pokal podjetja Marzoli Nanut Radenska. Ječnik je nato zmagal tudi v vseh slovenskih vaseh.

VRSTNI RED: 1. Endrio Leoni (Stecat Faggin), ki je 120 km dolgo progo prevozil v 2.59'20" s povprečno hitrostjo 40,223 km na uro; 2. Leonardo Canciani (ZS Miocrai); 3. Borut Ječnik (Sava Kranj); 4. Claudio Dalla Vedova (SC Candusso); 5. Peter Stangelj (Novo mesto); 6. Tomaž Smajdek (Novo mesto); 8. Miran Cvet (KD Celje). (R. Pečar)

NOGOMET: 3. AL na Goriškem

Slovo Juventine z remijem

Fincantieri - Juventina 0:0

JUVENTINA: Di Donisio, Devetta, Caiazzo, Medeot, Travaglin, Costa, Del Negro, Cingerli, Acconcia, Lauri, Firmino.

V zaostalem srečanju 3. amaterske lige na Goriškem je Juventina igrala neodločeno v Tržiču. Rezultat verjetno najbolj zadovoljuje domačine, ki so zaigrali dokaj medlo in niti zdaleč niso pokazali igre, s katero so se v drugem delu prvenstva povzpeli do vrha razpredelnice.

Juventina pa je v tem srečanju zaigrala dokaj zbrano. To še posebej velja za prvi polčas, ko je štandreska ekipa napravila nekaj lepih priložnosti: Cingerli med drugim je zadell vratnika. Prav Cingerli je bil gotovo najboljši na igrišču in škoda, da so ga letos večkrat pestile poškodbe.

S tem srečanjem se je uradno zaključilo prvenstvo 3. amaterske lige na Goriškem. Kot smo že povedali, je napredovala ekipa iz Štarancana, od slovenskih pa se je najbolj odrezala sovodenjska enajsterica. (p.r.)

Nogomet: v jutrišnjem kolu 2. amaterske lige

Tako Vesna kot Zarja igrata v gosteh

Medtem ko sta se prejšnjo nedeljo tako na Goriškem kot na Tržaškem končali nogometni prvenstvi v 3. amaterski ligi, se še vedno nadaljuje prvenstvo v 2. amaterski ligi, ki sicer gre proti koncu. Jutri bodo na sporedu pari 28. kola, kar pomeni, da do konca manjkata samo še dve nedelji.

2. AMATERSKA LIGA

FOGLIANO — VESNA

Križani sedeo v goste k ekipi, ki je v lanskim sezoni igrala še v tretji amaterski ligi. Po dosedanjih izidih zgleđa, da je Fogliano precej občutil ta prestop, saj je trenutno s 24 točkami na 12. mestu lestvice in se bori za obstanek. Priznati je sicer treba, da v zadnjih nastopih igra še kar uspešno (3 tekme, 5 točk). Ta podatek jasno dokazuje da naloga kriške enajsterice ne bo lahka, tudi zato, ker so »plavi« v tem zaključnem delu prvenstva precej popustili. V zadnjih osmih nastopih so namreč poleg treh remijev

izbojevali le eno samo zmago (1:0 proti Isonzu). Tej slabi seriji Vesne je botrovala predvsem neučinkovitost napadalne vrste, (v zadnjih šestih nastopih je dosegla le 2 gola, enega celo iz 11-metrovke).

Zato je pričakovati, da bodo Križani jutri v Fogliano igrali bolj prodorno v napadu in s tem tudi zaustavili domačine, ki bodo zaradi nevarnega položaja na lestvici skušali z agresivno igro priti do celotnega izkupička.

Prav v tem važnem nastopu, ki Vesni daje možnost, da se lahko ponovno povzpe na drugo mesto lestvice, pa bodo Križani brez dveh nogometašev, ki sta v veliko pomoč v prodornih akcijah, to sta Verbich in Pisani. Oba sta namreč izključena.

DOMIO — ZARJA

Bazovci gostujejo pri ekipi, ki je matematično že obsojena na izpad v 3. amatersko ligo. Če pogledamo na lestvico, ugotovimo, da je bil letoš-

nji izkupiček Domia res skromen (3 zmage, 9 remijev, 15 porazov; skupno torej skromnih 15 točk, s katerimi je Domio osamljen na repu lestvice). Skozi vse prvenstvo se je Domio v glavnem sukal na repu lestvice in v tem zaključnem delu prvenstva je praktično že začel misliti na prihodnjo sezono. Trener Vatta je namreč začel vključevati v ekipo mlade nogometaše, da si pridobijo izkušnje. Prav zato je Domio v zadnjih šestih nastopih doživel prav toliko porazov.

Se bo negativna serija Domia nadaljevala tudi jutri proti Zarji? Glede na zadnje nastope bi lahko sklepali, da ima Zarja vse možnosti, da se vrne domov z novima točkama, vendar se bodo tudi zarjani morali nekoliko več izkazati v napadu. Razen tekme s Campijem Elisi, ko je Zarja dala 4 gole, imamo nato serijo sedmih tekem, ko Bazovci niso zatresli mreže. (B. R.)

V ženskih odbojgarskih deželnih ligah
Večina se drevi poslavlja

Drevi imajo priložnost, da dokažejo, da so tudi sicer boljši od tržaške šesterke.

Sovodnje Centralsped, ki so praktično že izpadle, bi lahko na gostovanju pri Pastificiu Crisciju tudi presenetile, saj je nasprotnik eden tistih, ki mu prvenstvo le še bolj malo pomeni, dasiravno še ni povsem na varnem. Treba upoštevati, da je letošnja C2 zaradi svoje dolžine nepredvidljiva in ne gre izključiti možnosti, da bi kakšna ekipa toliko popustila, kot zgleđa, da se

Vsem našim četrtoligaskim ekipam, ki jih sestavljajo razmeroma mlade igralke, predlagamo načrt: zakaj ne bi med sabo odigrale prvenstvo za določitev slovenskega prvaka D lige?

V naslednjem kolu bo Polet gostoval pri moštvu Poldo Edi Mobili.
(B.S.)

Sirena bo jutri organizirala mednarodno regato jadrskih desk DIV II IYRU in windsurfer. To bo prva regata za končno prvenstvo za omenjeni klasi. Regatno polje bo v Tržaškem zalivu. Prvi plov se bo pričel ob 11. uri, drugi pa 30 minut po prihodu zadnjega tekmovalca na cilj. Regate se lahko udeležijo samo tekmovalci, ki imajo izkaznico FIV za leto 1986. Vpisovanje traja še danes do 20. ure.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebni-ke mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizaci-je in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Os-mrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz de-žele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglaš-nem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

26. aprila 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Zatočišče sta našla za časa makartizma V Združenih državah preganjajo naciste

WASHINGTON — Pred nekaj dnevi je začel na domu Josefa Weilanda vztrajno brniti telefon, toda sedemindesetletnemu možu roka kar ni mogla do slušalke, da bi jo dvignila. Se mar stavec boji telefona? Nikakor ne: strah ga je lastne preteklosti. Tihoma je želel in upal, da bo umrl pri miru in da se bodo okrog njegove krste v lepem številu zbrali prijatelji in sosedje, zdaj pa naenkrat ti nadležni časnikarji, ki bi radi brskali po tem in onem, kar je počel med drugo svetovno vojno! Toda pobožna želja se mu bržkone ne bo izpolnila: brnenje telefona naznanja, da bo preteklost znova izbruhnila na dan in z Weilandom obračunala.

Časnikarji hočejo namreč od priletnega moža izvedeti, kaj je pravzaprav delal med vojno v Mathausnu in kaj je pomenil bataljon "mrtvaška glava", ki mu je pripadal. Josef Weiland, o katerem nekateri zatrjujejo, da se je rodil v Kolutu v Jugoslaviji, v uničevalnem taborišču ni bil morda suženj, ampak... rabejlj.

Podatki, ki jih je te dni objavil posebni ameriški urad za iskanje nacističnih vojnih zločincev, zateklih se v Združene države Amerike, govorijo o tem, da je Weiland od novembra 1942 do julija 1944 bil v esesovskem bataljonu "mrtvaška glava". Ta bataljon je bil zadolžen za nadzorovanje, zasliševanje, mučenje in likvidiranje deportirancev v Mathausnu. Kako in kam je po zloumu nacizma krvnik Weiland pobegnil, ni še znano, dejstvo pa je, da je v Ameriko pribežal leta 1952. To so bili časi zloglasnega makartizma, kadar lovčema na »rdeče čarovnice« seveda ni bilo do tega, da bi se posvečali okrvavljenim krempeljem nacifašistov, zaradi česar je ravno tista leta našlo varno zatočišče v domovini strica Sama na tisoče vojnih zločincev.

Tako je torej tudi Weiland ostal v senci. Ne samo, šest let pozneje je dobil ameriško državljanstvo, se lepo zaposlil in si nazadnje privoščil pokojnino v prepričanju, da je njegova zločinska preteklost pozabljena. Toda omenjeni urad mu je prišel na sled in pred kratkim odkril še dva takšna tiča: Stefana Leilija in Martina Bertessa. Vsem trem name-ravajo odvzeti ameriško državljanstvo. In če nobena država ne bo zahtevala njune izročitve, se bosta mirno nekam izse-lila.

Spet zanikujejo makedonsko narodnost

Bolgarski znanstveniki napadajo Jugoslavijo

SOFIJA — Bolgarski zgodovinarji so znova napadli Jugoslavijo in ZKJ, češ da ne odstopata od pritiska na Bolgarijo in KP Bolgarije, da bi priznali »denacionalizacijo bolgarskega prebivalstva v Vardarski Makedoniji« in kulturno narodnostne pravice »neobstoječe« makedonske narodnostne manjšine v blagojevgradskem okrožju v Bolgariji.

Doktor zgodovinskih znanosti Dobrin Mičev in zgodovinar Milčo Lalkov sta pravzaprav aktualizirala stališča Kostadina Palešutskega iz nedavno objavljene knjige »Jugoslovanska komunistična partija in makedonsko vprašanje 1919-1945« in knjige »Makedonsko vprašanje v brzoazni Jugoslaviji 1918-1941«, objavljene pred tremi leti. Recenziji teh dveh bolgarskih zgodovinarjev sta objavila dva časopi-sa.

Zgodovinar Mičev piše, da je makedonsko vprašanje imelo in da ima še nadalje pomembno in odločilno vlogo v odnosih med Bolgarijo in Jugoslavijo ter bolgarsko KP in ZKJ. Kot trdi, so ob koncu druge svetovne vojne makedonsko vprašanje »pustili odprto in aktualno«. Mičev piše, da tudi zdaj SFRJ in ZKJ nadaljujeta pritiske na Bolgarijo in njeno KP in od njiju zahtevajo, da priznata »denacionalizacijo bolgarskega prebivalstva v Vardarski Makedoniji«, da »soglašata z ustvarjanjem tako imenovanega makedonskega naroda in makedonskega jezika na protibolgarski osnovi«. Kot nadaljuje

Jugoslavija in ZKJ tudi zahtevata priznanje nacionalnih in kulturnih pravic »neobstoječe makedonske narodnostne manjšine v Blagojevgradskem okrožju«.

Mičev poudarja, da je Palešutski pravilno zapisal, da sta makedonski narod in makedonski jezik, ki ga zapisuje pod navednicami »politično konjunktorno rešitev«, za katero trdi, da »nima zgodovinske in etnične osnove« in da »povzroča resno škodo interesov bolgarskega naroda«. Mičev sprejema kot pomembno oceno Palešutskega, da je bolgarska KP »sama sebi dovolila«, da je v času druge svetovne vojne »šlo za makedonsko vprašanje« in »storila koncesije stalnemu pritisku jugoslovanskega vodstva«. V zvezi s tem najbolj grobo obtožuje jugoslovansko vodstvo, da je po 9. septembru 1941 poskušalo »prisvojiti Pirinsko območje« in da se je »vmešavalo v notranje zadeve LR Bolgarije, pri čemer vsekakor misli na čas, ko sta Dimitrov in tedanje bolgarsko vodstvo priznala obstoj Makedoncev na Pirinskem območju.

Zgodovinar Minčo Lalkov pa med drugim piše, da je prebivalstvo v »Vardarski Makedoniji« vedno, kadar so to dovoljevale možnosti in razmere »poudarjalo svojo bolgarsko narodno samobitnost, manifestiralo etnično in zgodovinsko pripadnost bolgarskemu narodu«, kar naj bi pomenilo, da bi bilo tako tudi zdaj, če bi to bilo dovoljeno v Makedoniji in Jugoslaviji.

Srečen kokošerejec

WARVICK — Tale 9-letna kokoš je prejšnje jutro znesla 270 g težko jajce (levo), ki je 12 cm dolgo in 7 široko. Na desni je za primerjavo jajce normalne velikosti.

ZDA bodo Waldheima vključile v seznam nezaželenih oseb?

NEW YORK - Ameriško pravosodno ministrstvo bo, kot vse kaže, bivšemu generalnemu tajniku OZN Kurtu Waldheimu za vedno prepovedalo vstop v Združene države, ker je vpleten v nacistična kriminalna dejanja med drugo svetovno vojno.

Glasnik posebnega urada, ki raziskuje nacistične zločine je izjavil, da bo pravosodni minister Edwin Meese odločitev sprejel v kratkem.

Povedal je še, da so svojo odločitev sprejeli na podlagi dokumentacije, ki jo hranijo v arhivu Združenih narodov o nacističnih zločinstvih. Dokumenta-cijo iz teh arhivov so v zadnjem času izročili ameriškim, avstrijskim in izraelskim oblastem.

Če bo ministrstvo sprejelo to priporočilo, kot pričakujejo, bodo ime Kurta Waldheima vključili v seznam nezaželenih oseb in mu bodo mejne oblasti prepovedale vstop v državo zaradi njegove nacistične preteklosti.

Meese je sedaj na potovanju po Evropi in svoje odločitve javnosti ne bo sporočil pred enim tednom.

Posledice padanja cene nafte na svetovnem tržišču

Nafta je za pokrajino Alberti kot mlinski kamen okoli vratu

CALGARY — Navdušenje zaradi nizkih cen nafte in koristi, ki iz tega izhajajo za potrošnike energije, vse bolj odstopajo mesto paniki in vrstah proizvajalcev nafte in bančnikov.

Zaradi tega ali zaradi dolgoročnih državnih koristi je v kanadski petrolejski pokrajini Alberti, in po vsej državi, padec cene nafte izpod kritične meje deset dolarjev za sodček pomenil razlog za hudo vznemirjenje.

Nikakor ne pomeni, da zanikujejo koristi, ki so jih od dosedanjih gibanj cen imeli veliki industrijski potrošniki in avtomobilisti, ampak jih samo navaja k temu, da so s tem seznanjeni in da varčujejo.

Vse to prinaša skrb proizvajalcem nafte in tistim, ki so jim posodili kredite. Gospodarski strokovnjaki se strinjajo, da stabilizacija cen na tako nizki ravni zagotavlja obstoj na svetovnem tržišču nafte edinole Saudski Arabiji in nekaterim drugim bližnjevzhodnim državam, katerih proiz-

vodna cena je celo tridesetkrat nižja od cene v zapadnih državah.

Po istih kanadskih virih bi kot neizbežna posledica takšnega stanja bila zapora domačih črpališč in občasno povečanje uvoza iz politično nestabilnega področja Bližnjega vzhoda.

Ob takšnem gledanju na krizo domačih proizvajalcev nafte je mogoče govoriti tudi o nevarnosti za strateške koristi države. Tudi žalostinke, ki jih iz istih razlogov pojejo v Texasu, Oclahomi in Lousiani (v ZDA) ter jih tukaj opisujejo kot egoistične in v nasprotju z zakonitostjo tržišča, na kateri sloni kapitalizem, jih nikakor ni mogoče povsem zavreči.

Pesimistične napovedi strokovnjakov življenje na veliko potrjuje. Številne družbe so prekinile vsa raziskovalna dela, druge pa so zaprle črpališča in vzporedno s tem odpustile delavce. Po izjavah številnih strokovnjakov pa se zadeva s tem še ne bo

končala. Na vprašanje, če se sedanji položaj lahko še poslabša, odgovarjajo, da ni izključen celo bankrot apokaliptičnih razsežnosti.

Ob takšni napovedi je (kdo tega ne bi razumel!) mnogim zaledenela kri v žilah, zlasti bančnikom, ki so v petrolejske objekte na vzhodnem delu države naložili velik denar, v povprečju do 20 odstotkov. Razumljivo je, da ene petine posojenega kapitala ni mogoče kar tako odpisati, ne da bi se pojavilo vprašanje usode samih bank. To v celoti velja tudi za največje finančne konzorcije, ki so posodili denar Mehiki, Nigeriji in Venezueli. Bančniki ne vidijo, kako bi lahko te države, ob sedanji nizki ceni nafte, odplačevale svoje dolgove.

Kot vsaka medalja, tako ima tudi petrolejska dve plati: tisti, ki vidijo samo njeno svetlo stran, so ponosni nanjo, drugi pa, kot denimo tisti v Alberti, nosijo okoli vratu mlinski kamen.

Zatiranje otroške prostitucije v Neaplju

NAPOLI — Policija je aretirala štiri izprience, ki so poskušali posiliti 13-letnega fanta. Podvig jim je uspel ob obalni Ulici Nazzario Sauro. Presenetila jih je v jami starega kopališča Savoia. Dva sta povratnika, in sicer 32-letni Ciro Ruotolo in 32-letni Filip-po Granato, ostala dva pa s policijo nista še imela opravka.

Od vseh štirih je samo eden redno zaposlen.

Ko so 13-letnega fanta, zadnjo žrtev pokvarjene četverice, spraševali na policiji, je povedal, da so proti plačilu 5 do 10 tisoč lir posiljevali tudi druge njegove prijatelje.

Kot je povedala policija, bo preiskava pokazala, da gre za dokaj razširjeno dejavnost, v katero niso vpleteni samo otroci, ampak tudi odrasli posiljevalci in pokvarjenci, katerih imena že zbira.

Štiri aretirance so prijavili sodišču zaradi spolzkih dejanj, nasilja in kršenja javne morale.

V zadnjem času so v Neaplju zelo okrepili policijsko nadzorstvo, da bi razkrili in zatrli malo znano tako moško kot žensko otroško prostitucijo, ki jo nekateri izkoriščajo v pridobitniške namene.

Simpsonova poklonila svoje dragulje Diani?

LONDON — Windsorska kneginja, ki je predvčerajšnjim umrla v Parizu, stara skoraj 90 let (znana je bila po škandalu, da je svojega moža, angleškega kralja Edvarda VIII., tako omrežila, da se je zaradi ljubezni raje odpovedal prestolu kot njej, kar je takrat dvignilo sila veliko prahu) ta kneginja je baje zapustila dve stvari: zagotovo svoje pisane spomine, kot piše DAILY EXPRESS, v katerih pojasnjuje zakulisje pritiskov, da je kralj Edvard abdiciral, baje pa je zapustila tudi dragulje, ki jih je Edvard VIII. poklonil Wal-lis Simpson leta 1936, ob poroki.

Svoje spomine je kneginja, ko je bila že paralizirana in

na vozičku, diktirala svoji zaupni prijateljici Suzanni Blum.

Kar pa zadeva dragulje (tisk danes piše, da so po njeni smrti izginiti), obstajata dve različni tolmačenji. Nekateri pravijo, da niso nikoli obstajali, drugi pa pravijo, da jih je kneginja poklonila princesinji Diani.

Dejansko jih v zadnjih 47 letih ni nihče videl in obstaja celo domneva, da so jih ukradli nacisti. Vse kaže, da je Simpsonova poskrbela, da se bo o njej govorilo tudi po smrti. Ali bo to njeno maščevanje za vse nevaležnosti, ki jih je imela od britanske kraljevske družine in takratne zavrte britanske družbe?

Emporio

FIorentino

TRST - Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) - Tel. 794669

POMLADANSKE MODNE NOVOSTI

ŽENSKI KOSTIMI od 150.000 lir dalje
izredne cene na vseh artiklih

Jože Trobec

Čenča

64.

